

**Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații
Electronice și Tehnologia Informației**

EVOLUȚIA PIETEI de comunicații electronice în anul 2015

Prefață

3

Indicatori cheie ai pieței de comunicații electronice

4

1 Caracteristica generală a pieței

5

1.1 Dinamica veniturilor

5

1.2 Evoluția numărului de utilizatori finali

7

1.3 Evoluția traficului de voce în rețelele de telefonie mobilă și fixă

8

1.4 Dinamica investițiilor

9

2 Telefonie mobilă

10

2.1 Dinamica pieței

10

2.2 Utilizatori finali și rata de penetrare a serviciilor de telefonie mobilă

11

2.3 Evoluția traficului de voce în rețelele de telefonie mobilă

13

2.4 Ratele de acoperire cu semnal radio a teritoriului și populației

14

3 Telefonie fixă

17

3.1 Dinamica pieței

17

3.2 Abonați și rata de penetrare a serviciilor de telefonie fixă

18

3.3 Evoluția traficului de voce în rețelele de telefonie fixă

19

4 Servicii de acces la Internet fix și mobil

20

4.1 Evoluția vânzărilor serviciilor de acces la Internet fix și mobil

20

4.1.1 Dinamica vânzărilor serviciilor de acces la Internet fix

20

4.1.2 Dinamica vânzărilor serviciilor de acces la Internet mobil

22

4.2 Abonați și rate de penetrare a serviciilor de acces la Internet fix și mobil

24

4.2.1 Cote de piață, rate de penetrare și tehnologii de acces la Internet fix

26

4.2.2 Abonați și rata de penetrare a serviciilor de acces dedicat la Internet mobil

30

5 Difuzarea și retransmisia programelor audiovizuale

31

5.1 Dinamica pieței

31

5.2 Abonați și rata de penetrare a serviciilor TV contra plată

33

Concluzii. Prognoze pentru anul 2016

36

Anexă

37

Prefață

Raportul Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) **Evoluția pieței de comunicații electronice în anul 2015** a fost elaborat în baza rapoartelor statistice prezentate ANRCETI de către furnizorii de rețele și servicii publice de comunicații electronice. La întocmirea raportului ANRCETI a utilizat, de asemenea, date publicate de Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor (UIT).

ANRCETI colectează și procesează rapoartele statistice ale furnizorilor privind situația trimestrială pe segmentele pieței de comunicații electronice, în conformitate cu prevederile Legii comunicațiilor electronice nr.241 din 15.11.2007 (în continuare - Legea 241/2007). În baza datelor raportate de furnizori specialiștii ANRCETI evaluează tendințele de pe piața de comunicații electronice și efectuează analizele de piață. ANRCETI publică trimestrial pe pagina sa web oficială diagrame și rapoarte care reflectă situația pe segmentele pieței de comunicații electronice, iar în fiecare an, până în data de 30 aprilie, face public raportul privind evoluția pieței în anul precedent.

În cazul în care cititorii au comentarii, sugestii sau întrebări pe marginea conținutului și formatului prezentului raport, ei pot să le expedieze la adresa electronică: raport.statistic@anrceti.md

Indicatori cheie ai pieței de comunicații electronice

Indicatori	2014	2015	Schimbare
SERVICII DE TELEFONIE MOBILĂ			
Utilizatori activi	4.373.328	4.323.489	-1,1%
- persoane fizice	3.500.494	3.465.094	-1,0%
- persoane juridice	237.631	248.043	4,4%
Volumul total de trafic în rețelele mobile (mil. minute)	6.092,1	6.315,7	3,7%
Numărul mediu de minute vorbite lunar de un utilizator - MoU (minute)	211	226	7,1%
Mesaje SMS (mil.)	1.162,1	983,6	-15,4%
Mesaje MMS (mil.)	2,1	2,0	-3,9%
Rata de penetrare la 100 locuitori	122,9%	121,6%	-1,3 p.p.
Venituri (mil. lei)	3.477,4	3.539,3	1,8%
ARPU (lunar, în lei)	65,6	67,8	3,4%
SERVICII DE ACCES LA INTERNET MOBIL			
Utilizatori acces Internet mobil, total (2G, 3G, 4G):	1.688.416	1.760.060	4,2%
- utilizatori acces Internet mobil în bandă largă (3G, 4G)	1.188.415	1.341.119	12,80%
- utilizatori acces dedicat Internet mobil	279.504	298.429	6,8%
Utilizatori M2M	20.014	25.089	25,4%
Rata de penetrare acces Internet mobil la 100 locuitori	47,4%	49,4%	2 p.p.
- penetrare acces Internet mobil în bandă largă	33,4%	37,7%	4,3 p.p.
- penetrare acces dedicat Internet mobil în bandă largă	7,9%	8,4%	0,5 p.p.
Venituri acces Internet mobil ¹ (mil. lei)	482,2	579,1	20,1%
- Venituri acces dedicat Internet mobil (mil. lei)	267,2	320,6	20,0%
ARPU acces Internet mobil dedicat (lunar, în lei)	85,0	92,5	8,8%
Trafic Internet mobil dedicat (modem), TB	26.719	32.907	23,2%
Trafic Internet mobil utilizatori voce (telefon), TB	2.147	6.179	187,8%
SERVICII DE TELEFONIE FIXĂ			
Abonați (linii telefonice)	1.218.274	1.202.466	-1,3%
- persoane fizice	1.083.351	1.070.250	-1,2%
- persoane juridice	134.923	132.216	-2,0%
Rata de penetrare la 100 de locuitori	34,2%	33,8%	-0,4 p.p.
Volumul total de trafic în rețelele fixe (mil. minute)	2.258,4	2.020,2	-10,5%
Numărul mediu de minute vorbite lunar de un utilizator - MoU (minute)	250	224	-10,6%
Venituri (mil. lei)	1.002,1	1.018,4	1,6%
ARPU (lunar, în lei)	68	70	2,4%
SERVICII DE ACCES LA INTERNET FIX			
Abonați	509.195	534.393	4,9%
- persoane fizice	481.435	505.523	5,0%
- persoane juridice	27.760	28.870	4,0%
Rata de penetrare la 100 de locuitori	14,3%	15,0%	0,7 p.p.
Venituri (mil. lei)	939,9	1.050,5	11,8%
ARPU (lunar, în lei)	160,5	168,3	4,9%
Capacitatea Internet extern total (Gbps)	239,7	326,0	36,0%
Venituri transmisiuni de date (mil. lei)	56,7	60,8	7,2%
DIFUZAREA ȘI RETRANSMISIA PROGRAMELOR AUDIOVIZUALE			
Abonați TV contra plată	274.039	275.290	0,5%
Rata de penetrare la 100 de locuitori	7,70%	7,73%	0,03 p.p.
Venituri (mil. lei)	370,2	366,1	-1,1%
ARPU TV contra plată (lunar, în lei)	48,3	47,3	-2,0%
Venituri din alte activități în domeniul de comunicații electronice (mil. lei)	745,0	627,3	-15,8%
Total venituri în sectorul de comunicații electronice (mil. lei)	6.801,7	6.922,2	1,8%
Total investiții în sectorul de comunicații electronice (mil. lei)	2.375,4	2.041,2	-14,1%

¹ Sunt incluse și veniturile din serviciile de acces la Internet prin intermediul telefonului mobil. Ele sunt prezentate cu titlu informativ pentru a reflecta veniturile totale pe piața accesului la Internet mobil. Adicional, aceste venituri se regăsesc ca parte componentă a volumului total de venituri înregistrate pe piața de telefonie mobilă, dat fiind că sunt venituri din servicii adiționale serviciului de bază – telefonie mobilă.

1 Caracteristica generală a pieței

1.1 Dinamica veniturilor

Datele statistice prezentate ANRCETI de către furnizorii de rețele și servicii publice de comunicații electronice (313 de furnizori activi) arată că în anul 2015 volumul total al vânzărilor în sectorul comunicațiilor electronice (telefonie mobilă, acces la Internet la puncte mobile și fixe, telefonie fixă, difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale, alte activități în domeniul comunicațiilor electronice (CE) a crescut, față de anul 2014, cu 1,8% și a însumat 6 mld. 922 mil. lei.

Ca și în anii precedenți, cel mai mare volum de vânzări a fost înregistrat pe piața serviciilor de telefonie mobilă - de 3 mld. 539,3 mil. lei (în creștere cu 1,8%). Vânzările pe piața serviciilor de acces la Internet la puncte fixe au crescut cu 11,5% și au totalizat 1 mld. 50,5 mil. lei, pe piața serviciilor de acces dedicat la Internet mobil - cu 20% și au ajuns la 320,6 mil. lei, iar pe piața serviciilor de telefonie fixă - cu 1,6% și au însumat 1 mld. 18,4 mil. lei. În același timp, veniturile provenite din vânzarea serviciilor de difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale s-au diminuat cu 1,1% și au alcătuit 366,1 mil. lei, iar veniturile din alte activități² în domeniul CE s-au micșorat cu 15,8% și au constituit 627,3 mil. lei (Diagrama 1).

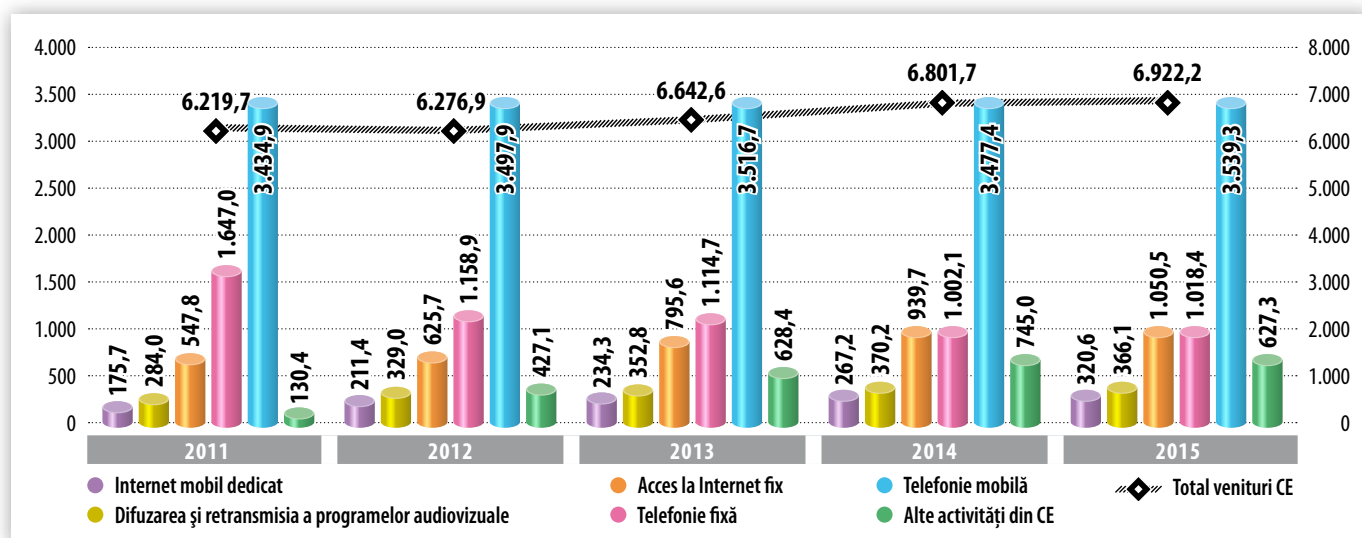

Diagrama 1 Evoluția veniturilor înregistrate în sectorul comunicațiilor electronice (mil. lei)

Sursa: ANRCETI

Ponderea veniturilor provenite din vânzarea serviciilor de telefonie mobilă, în structura venitului global înregistrat în sectorul CE, a constituit 51,1%, a serviciilor de telefonie fixă - 14,7%, a serviciilor de acces la Internet fix

- 15,2%, a serviciilor de difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale - 5,3%, a serviciilor de acces dedicat la Internet mobil - 4,6% și a veniturilor din alte activități în domeniul CE - 9,1% (Diagrama 2).

² Veniturile din alte activități în domeniul CE includ veniturile furnizorilor de rețele de comunicații electronice care nu fac parte din cele cinci segmente ale pieței de comunicații electronice și provin din instalarea, operarea, gestionarea sau punerea la dispoziția unui terț autorizat a rețelelor de comunicații electronice sau a infrastructurii asociate (art.2 din *Legea 241/2007*), transport date, etc.

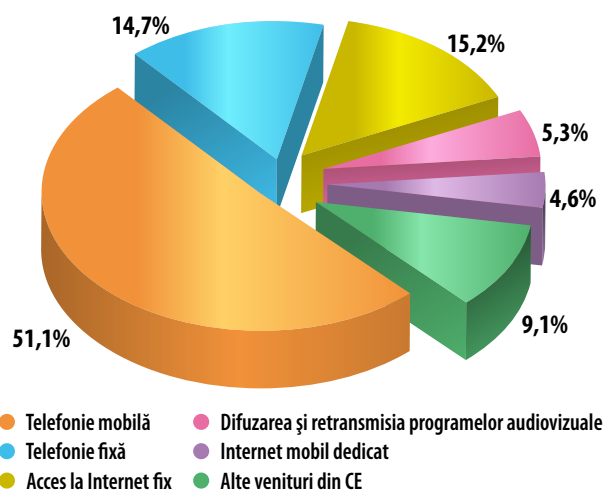

Diagrama 2 Structura pieței de comunicații electronice, în funcție de venituri
Sursa: ANRCETI

În anul 2015, cel mai semnificativ venit mediu lunar per utilizator (ARPU) – de 168,3 lei - a fost înregistrat pe piața serviciilor de acces la Internet la puncte fixe. Pe piața accesului dedicat la Internet mobil acest indicator a fost de 92,5 lei, pe piața serviciilor de telefonie fixă - de 70,1 lei, pe piața serviciilor de telefonie mobilă – de 67,8 lei și pe piața serviciului de televiziune (TV) contra plată – de 47,3 lei (Diagrama 3).

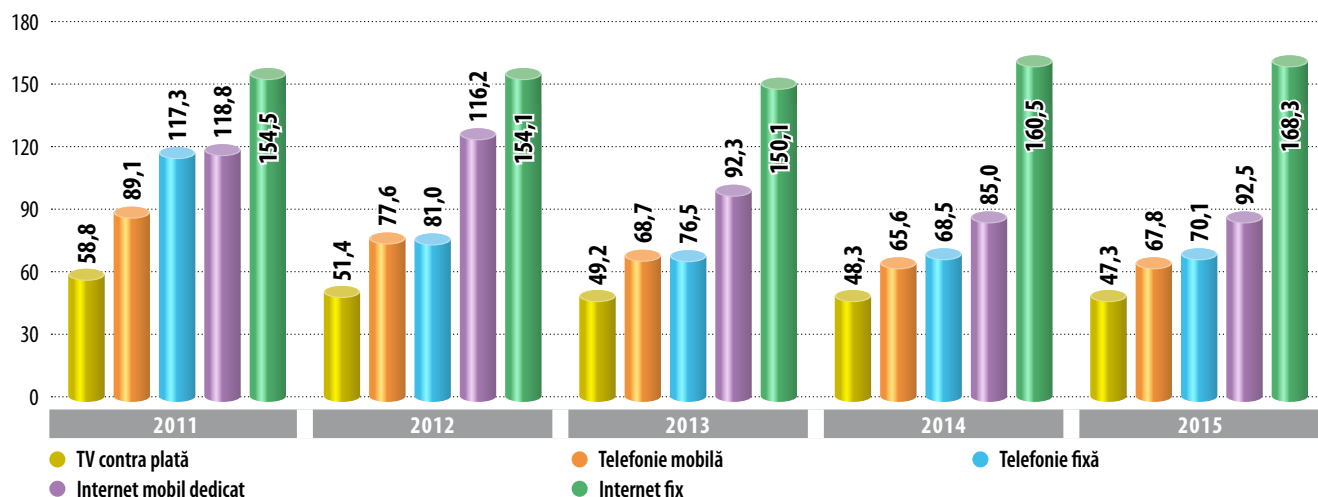

Diagrama 3 Evoluția venitului mediu lunar per utilizator - ARPU (lei)
Sursa: ANRCETI

În anul de referință, cel mai mare volum de vânzări a fost înregistrat de către S.A. „Orange Moldova” - 2 mld. 540,2 mil. lei sau 36,7% din total. Vânzările S.A. „Moldtelecom” au însumat 1 mld. 923,8 mil. lei sau 27,8% din total, iar

ale S.A. „Moldcell” - 1 mld. 136,1 mil. lei sau 16,4% din total. Ceilalți furnizori au înregistrat un volum cumulativ de vânzări de 1 mld. 322,2 mil. lei sau 19,1% din totalul veniturilor obținute în sectorul CE (Diagrama 4).

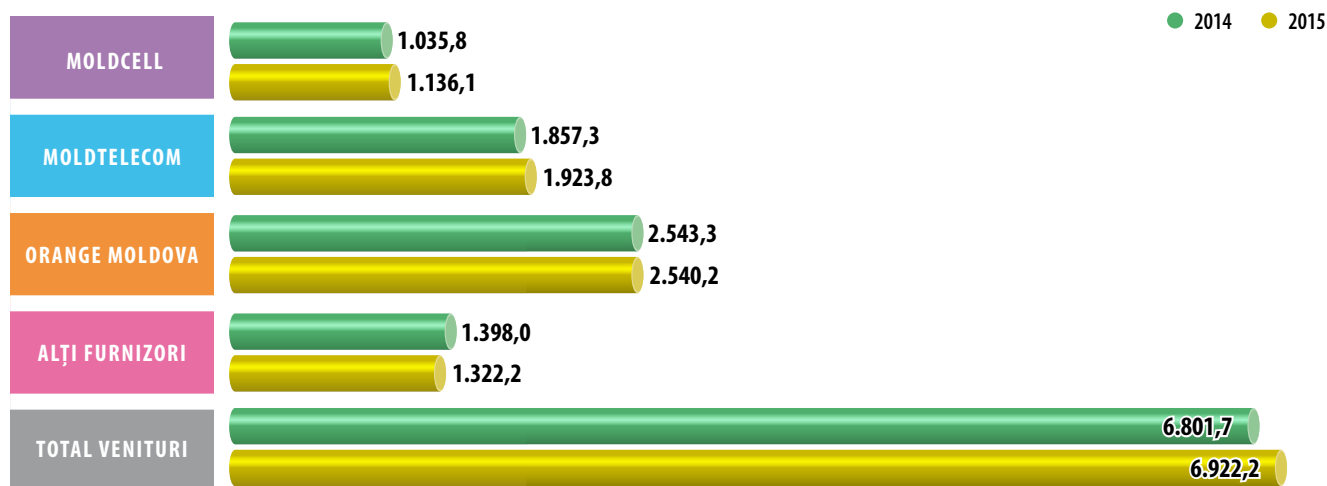

Diagrama 4 Dinamica vânzărilor efectuate de furnizori în anii 2014 - 2015 (mil. lei)

Sursa: ANRCETI

1.2 Evoluția numărului de utilizatori finali

În anul 2015, numărul de utilizatori finali ai serviciilor furnizate pe cele cinci segmente ale pieței de comunicații electronice a evoluat în mod diferit (Diagrama 5). Pe segmentele servicii de acces dedicat la Internet mobil, servicii de acces la Internet fix și servicii TV contra pla-

tă numărul abonaților a crescut, în comparație cu anul 2014, cu 6,8%, 4,9% și, respectiv, cu 0,5%. În același timp, numărul utilizatorilor de telefonie mobilă s-a diminuat cu 1,1%, iar cel al abonaților de telefonie fixă - cu 1,3%. Această evoluție este cauzată de fenomenul de saturare a piețelor respective și de efectele portabilității numerelor de telefon.

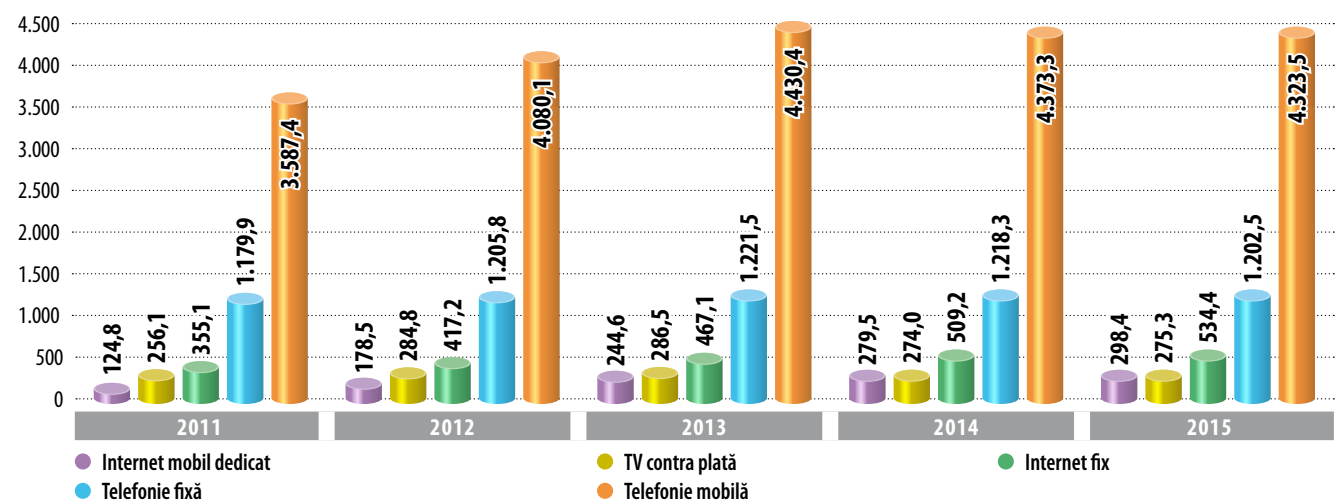

Diagrama 5 Evoluția numărului de utilizatori finali ai serviciilor de comunicații electronice (mii)

Sursa: ANRCETI

Evoluția diferită a numărului de utilizatori finali ai serviciilor de comunicații electronice a condus la modificarea ratelor de penetrare a acestor servicii, raportate la 100 de locuitori ai republicii. Valoarea acestui indicator pe piața accesului la Internet fix s-a ridicat la 15%, pe piața

accesului dedicat la Internet mobil - la 8,4%, pe piața serviciilor de telefonie mobilă a scăzut până la 121,6%, pe piața de telefonie fixă - la 33,8%, iar pe piața serviciilor TV contra plată a rămas la nivelul anului 2014 - de 7,7% (Diagrama 6).

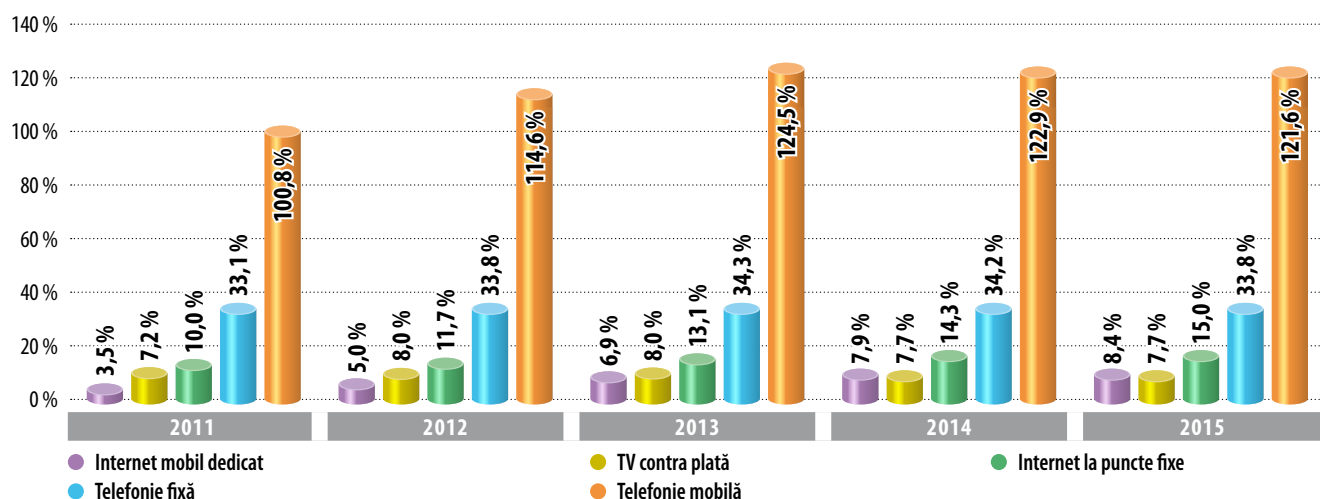

Diagrama 6 Evoluția ratelor de penetrare a serviciilor de comunicații electronice

Sursa: ANRCETI

1.3 Evoluția traficului de voce în rețelele de telefonie mobilă și fixă

În anul 2015, utilizatorii serviciilor de telefonie mobilă și fixă au generat un volum total de trafic de voce de 8,34

mld. minute, în scădere cu 0,2%, față de anul 2014. Traficul de voce în rețelele de telefonie mobilă a crescut cu 3,7% și a alcătuit 6,32 mld. minute, iar traficul în rețelele fixe s-a micșorat cu 10,5% și a alcătuit 2,02 mld. minute. (Diagrama 7).

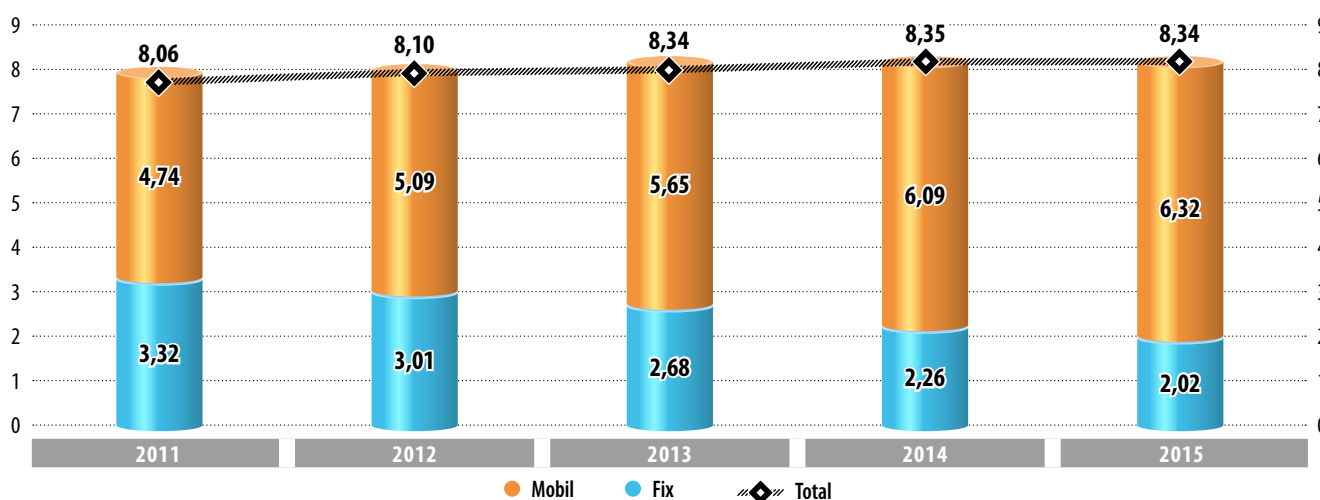

Diagrama 7 Evoluția traficului de voce în rețelele de telefonie mobilă și fixă (mld. minute)

Sursa: ANRCETI

În anul de referință, ponderea traficului în rețelele mobile (acesta include traficul în rețelele proprii ale furnizorilor și traficul dintr-o rețea mobilă către altă rețea mobilă) și

a traficului generat în rețelele fixe, în structura traficului total de voce în rețelele de telefonie, a alcătuit 66,3% și, respectiv 17,5% (Diagrama 8).

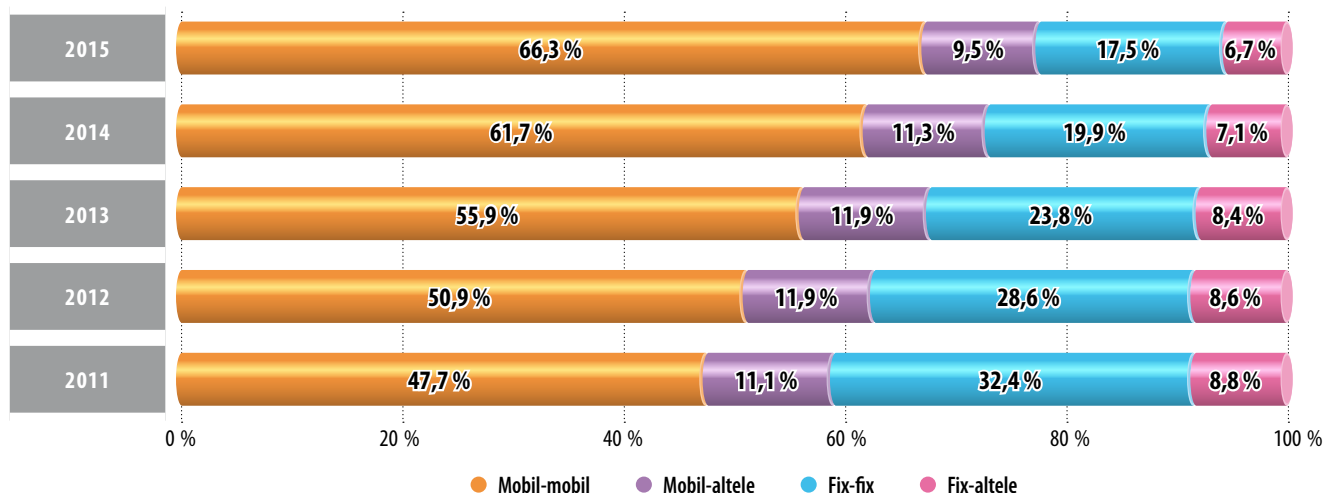

Diagrama 8 Ponderea tipurilor de trafic în structura traficului total de voce în rețelele de telefonie mobilă și fixă

Sursa: ANRCETI

Creșterea ponderii traficului în rețelele mobile în raport cu traficul în rețelele fixe se datorează tendinței de migrare a traficului din rețelele fixe spre rețelele mobile, tendință ce s-a prefigurat în ultimii ani atât la nivel național, cât și la nivel global. Acest trend este generat de avantajele serviciului de telefonie mobilă: accesibilitate oriunde, mobilitate și posibilitatea de a accesa Internetul, odată cu utilizarea tot mai frecventă a smartphoanelor, prin intermediul telefonului mobil, ceea ce nu permite un telefon fix ca dispozitiv terminal.

1.4 Dinamica investițiilor

În anul 2015, volumul total al investițiilor efectuate în sectorul comunicațiilor electronice a scăzut, față de anul 2014, cu 14,1% și a însumat 2,041 mld. lei. Ca și în anii precedenți, cel mai semnificativ volum de investiții - 1,3 mld. lei - a fost direcționat în dezvoltarea rețelor de comunicații mobile. În comparație cu anul 2014, valoarea acestor investiții a scăzut cu 23%. În același timp, volumul investițiilor în rețelele de comunicații fixe s-a majorat cu 3,7% și a constituit 649 mil. lei, iar în rețelele audiovizuale - cu 85,3% și a alcătuit 76,9 mil. Lei (Diagrama 9).

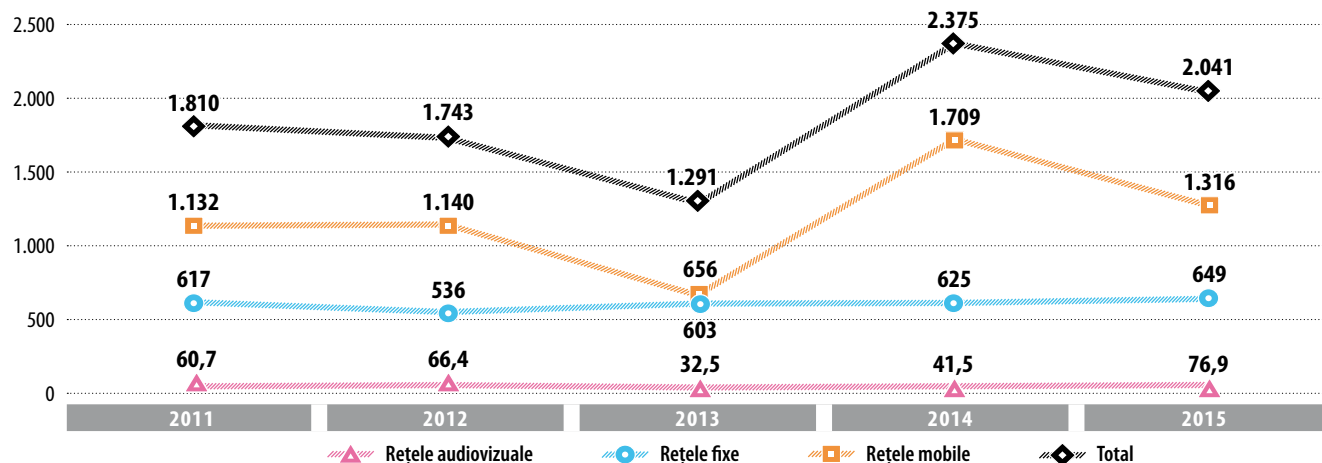

Diagrama 9 Evoluția investițiilor, în funcție de tipul rețelelor de comunicații electronice (mil. lei)

Sursa: ANRCETI

Datele din diagrama de mai sus arată că circa 2/3 din totalul investițiilor în sectorul CE au fost efectuate în rețelele mobile. Raportul investiții - venituri în acest sector a constituit 29,4%, media anuală în ultimii cinci ani fiind de 28%. Prin urmare, în anul 2015 din fiecare 100 lei proveniți din vânzarea serviciilor de comunicații electronice

29,4 lei au fost reinvestiți în dezvoltarea rețelor și serviciilor de comunicații electronice. Pe segmentul rețele mobile valoarea raportului investiții - venituri a fost de 34%, pe segmentul rețele fixe - de 30%, iar pe segmentul rețele pentru difuzarea și retransmisia programelor audiovizuale - de circa 11%.

2 Telefonie mobilă

2.1 Dinamica pieței

În anul 2015, volumul total al vânzărilor pe piața serviciilor de telefonie mobilă a înregistrat, în comparație cu anul 2014, o creștere ușoară de 1,8% și a alcătuit 3 mld. 539,3 mil. lei. Veniturile înregistrate de S.A. „Moldcell” au

crescut cu 6,7% și au însumat 1 mld. 017,3 mil. lei, veniturile S.A. „Moldtelecom” - cu 11,3% și au alcătuit 136,7 mil. lei, iar cele obținute de S.A. „Orange Moldova” au scăzut nesemnificativ (cu 0,7%) și au constituit 2 mld. 385,3 mil. lei (Diagrama 10).

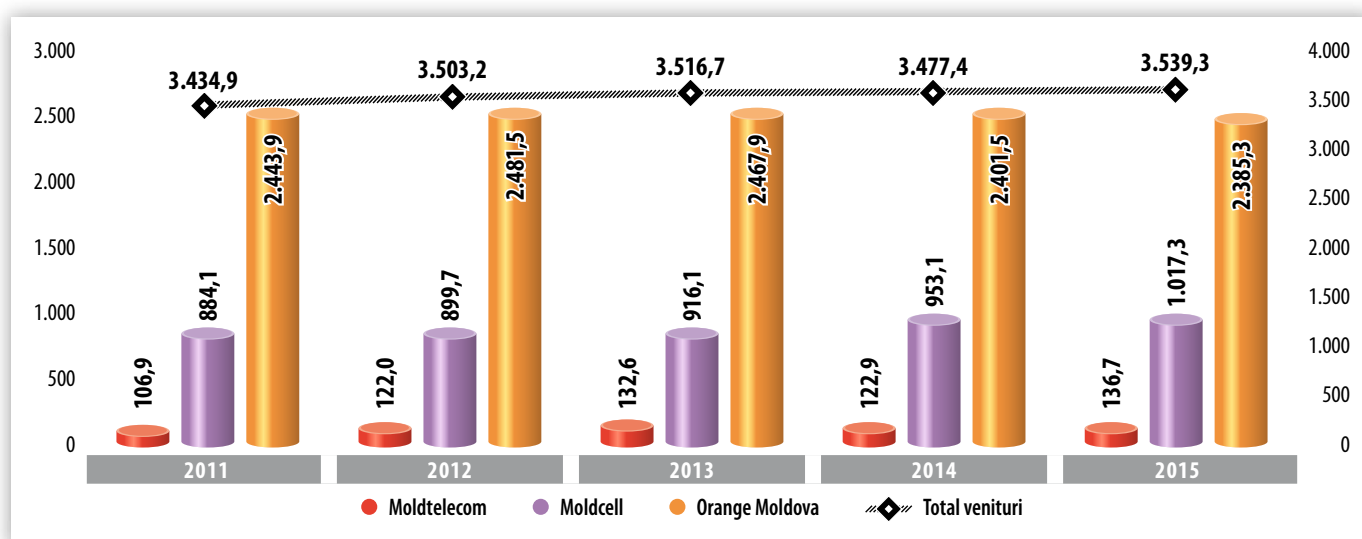

Diagrama 10 Evoluția veniturilor înregistrate de furnizorii de telefonie mobilă (mil. lei)

Sursa: ANRCETI

În tabelul de mai jos este prezentată detalierea veniturilor pe piețele cu ridicata și amănuntul ale serviciilor de telefonie mobilă (persoane fizice și persoane juridice).

Tabelul nr. 1 Veniturile înregistrate pe piețele cu ridicata și cu amănuntul (mil. lei)

Indicatori	2011	2012	2013	2014	2015	Schimbare 2014-2015
Venituri piața cu ridicata	1.112,15	1.161,64	1.152,04	1.264,32	1.295,66	2,5%
Venituri piața cu amănuntul:	2.215,25	2.322,82	2.270,03	2.120,63	2.172,84	1,3%
<i>inclusiv persoane fizice</i>	1.859,76	1.788,49	1.871,32	1.793,48	1.822,10	1,6%
<i>inclusiv persoane juridice</i>	355,48	457,05	398,71	327,14	325,93	-0,4%
Venituri din alte servicii	107,52	0,31	69,18	68,39	70,73	

Sursa: ANRCETI

Datele din tabel arată că circa o treime din veniturile totale ale furnizorilor (37%) au fost obținute pe piața cu ridicata³, iar două treimi - pe piața cu amănuntul⁴. Veniturile obținute de la persoanele fizice au constituit mai mult de jumătate din totalul veniturilor înregistrate pe

pieța de telefonie mobilă (51%) sau 84% din piața cu amănuntul. Analiza veniturilor obținute de la persoanele juridice arată că acestea au achitat pentru serviciile de telefonie mobilă cu 0,4% mai puțin decât în anul 2014, deși volumul traficului voce originat de aceste persoane

³ Piața cu ridicata (wholesale) include serviciile de interconectare oferite altor furnizori de comunicații electronice: servicii de terminare a apelurilor/SMS/Internet, servicii de tranzit al traficului, servicii de acces la infrastructură, etc.

⁴ Piața cu amănuntul cuprinde serviciile furnizate utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice.

a crescut. Aceasta se datorează faptului că, pe de o parte, agenții economici aplică soluții tehnice care le permit să beneficieze de convorbiri mai ieftine (centrale telefonice proprii cu cartele SIM, soluții web corporative pentru a

comunica prin Internet la costuri reduse sau chiar gratuit (Skype for Business, etc), iar, pe de altă parte, furnizorii de servicii mobile vin pe piață cu oferte corporative generoase.

Tabelul nr. 2 Veniturile înregistrate pe piața cu amănuntul: din abonamente și cartele preplătite (mil. lei)

Indicatori	2011	2012	2013	2014	2014	Schimbare 2014-2015
Venituri abonamente	1.135,96	1.275,32	1.225,63	1.162,28	1.290,19	8,8%
Venituri cartele preplătite	1.079,29	1.047,50	1.044,40	958,35	882,65	-7,9%

Sursa: ANRCETI

Datele din tabelul de mai sus arată că veniturile obținute de furnizori din serviciile oferite utilizatorilor finali în bază de abonamente sunt mai mari (59%) decât veniturile de la deținătorii cartelelor preplătite, deși ponderea ultimilor, în structura utilizatorilor de telefonia mobilă, este de 75%.

Urmare a acestor evoluții, venitul mediu lunar per utilizator (ARPU) al serviciilor de telefonia mobilă a cres-

cut, față de anul 2014, cu 3,4% și a constituit 67,8 lei (Diagrama 11). Cel mai mare ARPU a fost înregistrat de S.A. „Orange Moldova” – 78,4 lei. S.A. „Moldcell” a avut un ARPU de 57,2 lei și S.A. „Moldtelecom” – de 34,4 lei. Venitul mediu lunar per utilizator persoană fizică⁵ a alcătuit 43,9 lei, iar per utilizator persoană juridică⁶ – 113,4 lei.

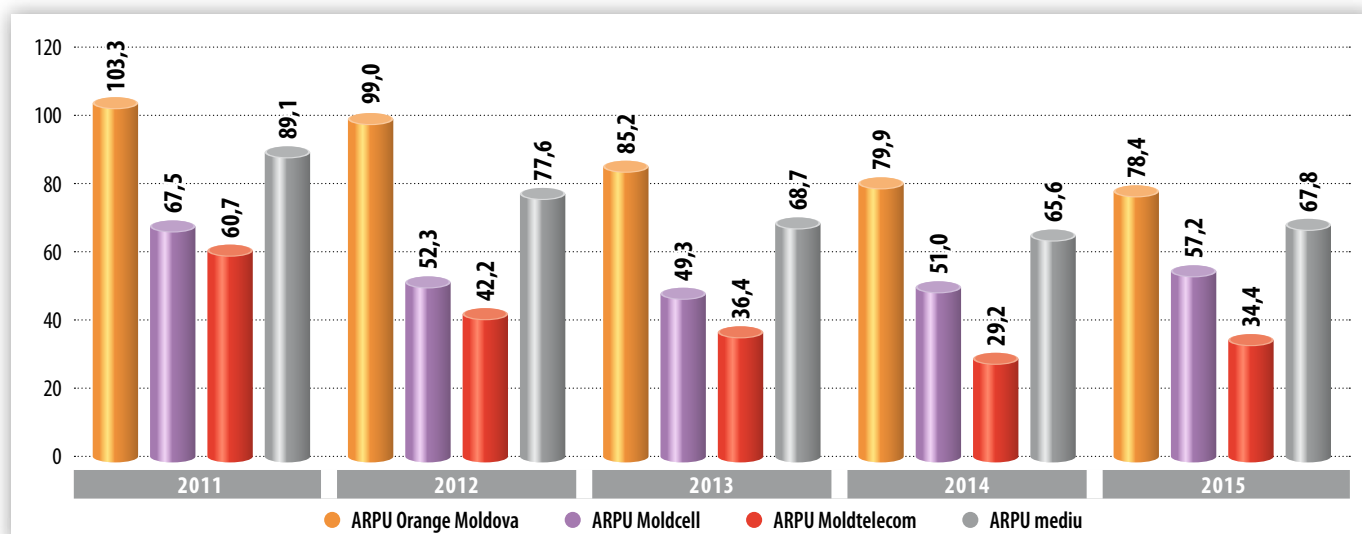

Diagrama 11 Evoluția venitului mediu lunar per utilizator de telefonia mobilă (ARPU) (lei)

Sursa: ANRCETI

2.2 Utilizatori finali și rata de penetrare a serviciilor de telefonia mobilă

În anul 2015, numărul utilizatorilor serviciilor de telefonia mobilă a continuat să scadă al doilea an consecutiv. În comparație cu anul 2014, numărul acestora s-a dimi-

nuat cu 1,1% și a alcătuit 4 mil. 323 mii. În aceeași perioadă, rata de penetrare a serviciilor respective a scăzut cu 1,3 puncte procentuale (p. p.) și a constituit 121,6% (Diagrama 12).

⁵ Valoarea medie a facturii achitate de un utilizator, persoană fizică, fără TVA

⁶ Valoarea medie a facturii achitate de un utilizator, persoană juridică, fără TVA

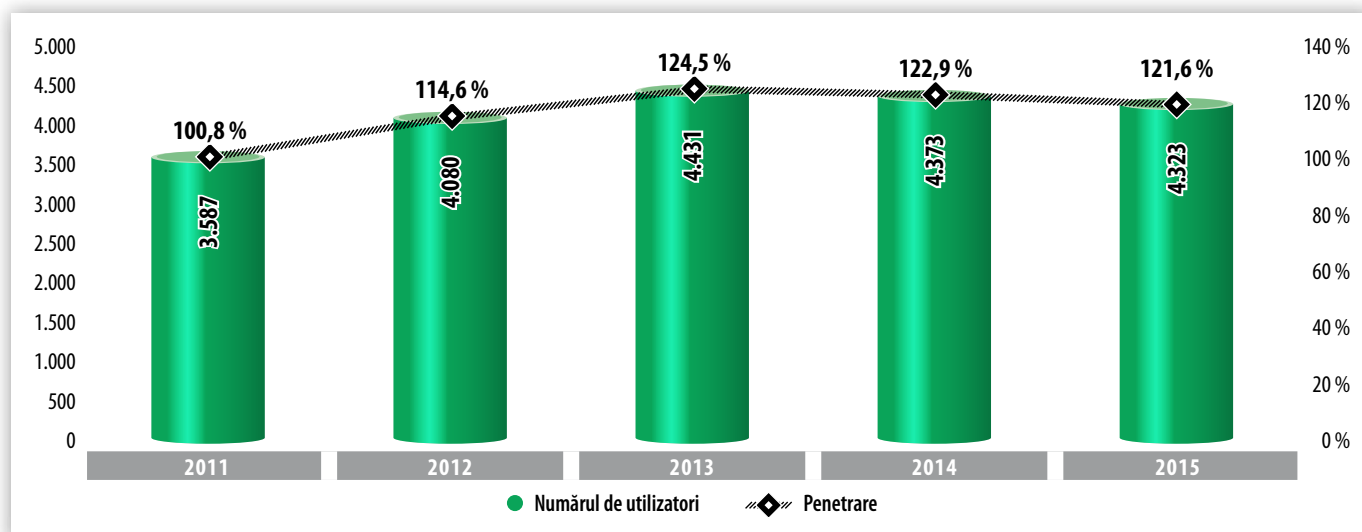

Diagrama 12 Evoluția numărului de utilizatori (mii) și a ratei de penetrare a serviciilor de telefonie mobilă (%)

Sursa: ANRCETI

Raportată la situația din alte țări/comunități, rata de penetrare a serviciilor de telefonie mobilă în R. Moldova (Diagrama 13) depășește media globală (96,8%) cu 24,8 p. p. Acest indicator este cu 15,6 p. p. mai mare decât în

România și cu 22,4 p. p. mai mic decât în Ucraina. Totodată, indicatorul respectiv este cu 1,1 p. p. mai mare decât media în statele UE (120,5%) și cu 16,5 p. p. mai mic decât media în țările CSI (138,1%).

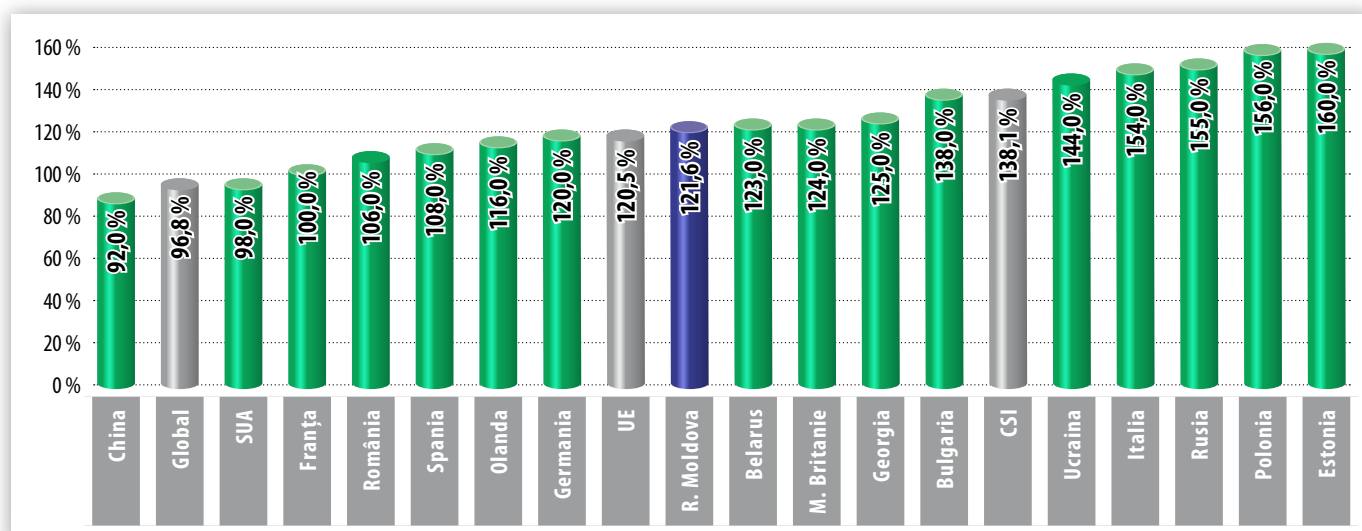

Diagrama 13 Ratele de penetrare⁷ a serviciilor de telefonie mobilă în R. Moldova și alte state/comunități

Sursa: ANRCETI

Conform situației din 31.12.2015, din numărul total de utilizatori ai serviciilor de telefonie mobilă 85,9% erau utilizatori activi⁸, iar 14,1% - utilizatori pasivi.

În comparație cu anul 2014, raportul utilizatori activi – utilizatori pasivi practic a rămas la același nivel (Diagrama 14).

⁷ Date statistice preluate din raportul ITU pentru anul 2014.

⁸ Conform metodologiei ANRCETI, utilizatori activi sunt considerați utilizatorii care în decursul ultimelor trei luni până la raportarea datelor statistice au consumat și au achitat cel puțin un serviciu.

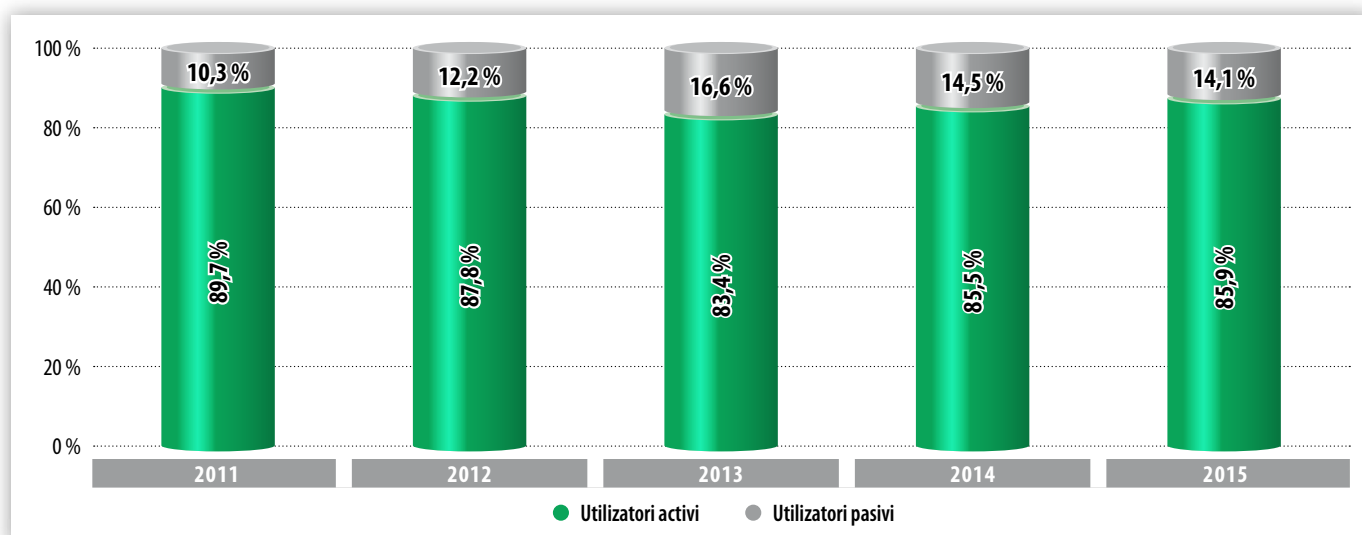

Diagrama 14 Structura pieței de telefonie mobilă, în funcție de categoria utilizatorilor (activi/pasivi)

Sursa: ANRCETI

În anul 2015, procentul utilizatorilor de telefonie mobilă în bază de abonamente a crescut, față de anul 2014, cu 2,6 p. p. și a însumat 25,3%, iar cel al utilizatorilor în bază

de cartele preplătite a scăzut în aceeași proporție și a alcătuit 74,7% (Diagrama 15).

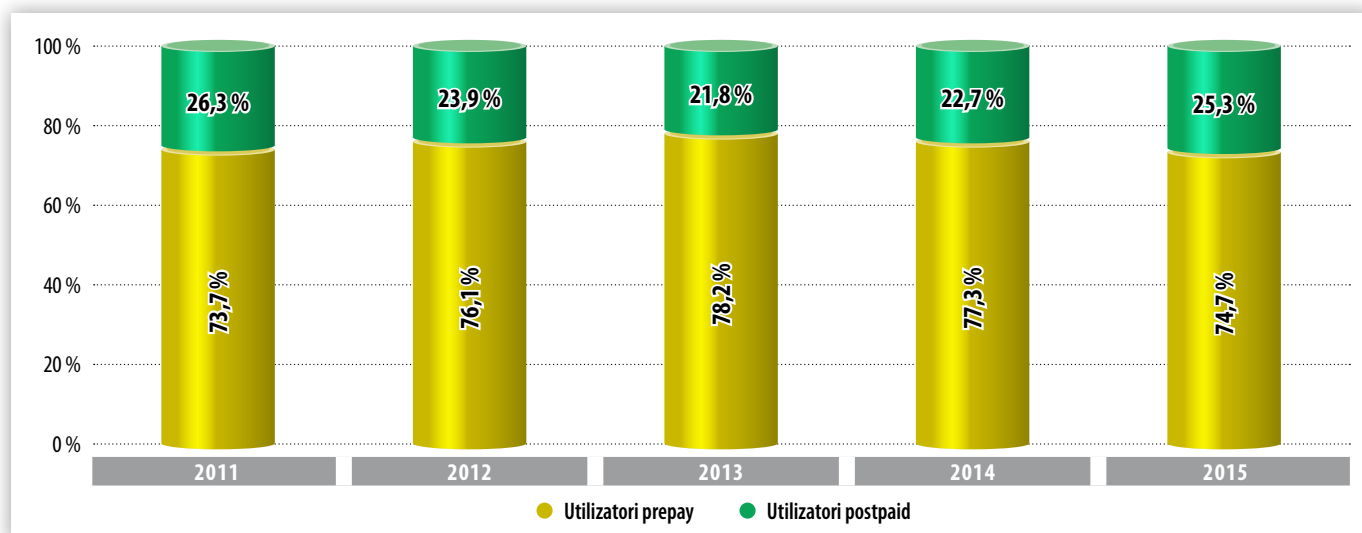

Diagrama 15 Structura pieței de telefonie mobilă, în funcție de modul de achitare a consumului de servicii (prepay/postpaid)

Sursa: ANRCETI

2.3 Evoluția traficului de voce în rețelele de telefonie mobilă

În anul 2015, volumul total al traficului de voce în rețelele mobile a crescut, față de 2014, cu 3,7% și a depășit cifra de 6,31 mld. minute.

În comparație cu anul 2014, indicatorul MoU (numărul mediu de minute vorbite lunar de un utilizator) a sporit

cu 15 minute sau cu 6,9% și a constituit 226 minute (3 ore și 46 minute). S.A. „Orange Moldova” și S.A. „Moldcell” au majorat acest indicator de la 266 la 274 minute și, respectiv, de la 149 min. la 170 min., iar S.A. „Moldtelecom” - de la 102 min. la 114 min. (Diagrama 16). Totodată, numărul total al mesajelor SMS expediate de utilizatori prin rețelele de comunicații mobile a însumat 983,6 mil., ceea ce înseamnă că un utilizator a expediat lunar în mediu 22 de mesaje SMS.

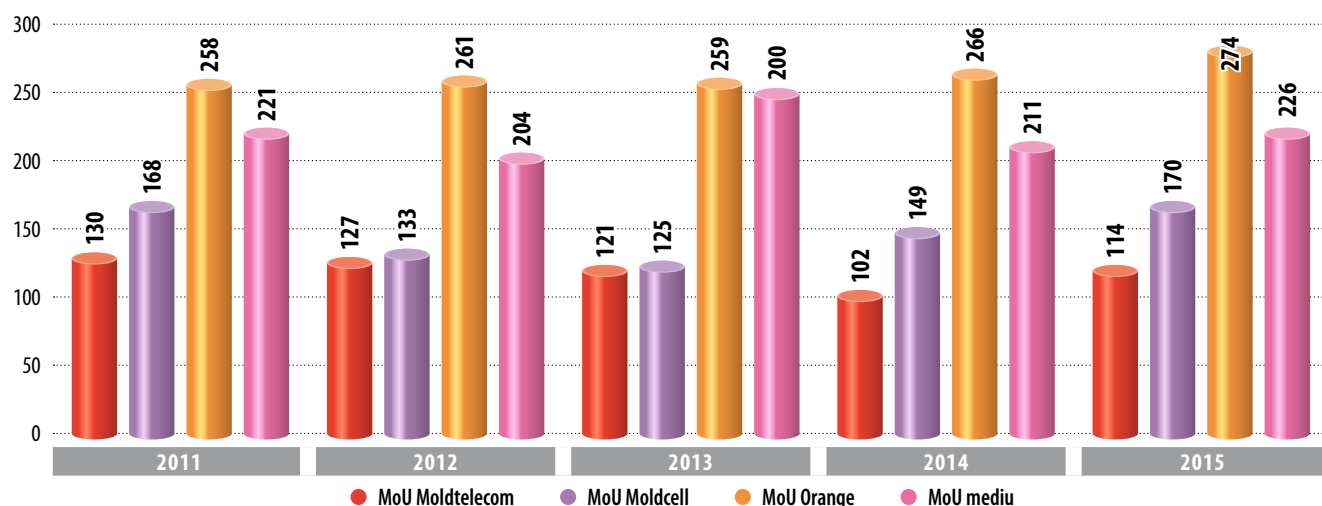

Diagrama 16 Evoluția indicatorului MoU (minute)

Sursa: ANRCETI

2.4 Ratele de acoperire cu semnal radio a teritoriului și populației

Datele prezentate de cei trei furnizori de telefonie mobilă (S.A. „Orange Moldova”, S.A. „Moldcell” și S.A. „Moldtelecom” (Unite) arată că în anul 2015 ratele de acoperire a teritoriului și populației republicii cu semnal radio provenit din rețelele 2G și 3G ce le dețin aceștia practic au rămas la nivelul anului 2014.

Astfel, la 31.12.2015 S.A. „Orange Moldova” avea o acoperire a teritoriului și a populației republicii cu semnal radio provenit din rețelele 2G de 99%, S.A. „Moldtelecom” (CDMA2000 1x în banda de frecvențe 450 MHz) – de 98,38 și, respectiv, 98,87% iar S.A. „Moldcell” – de 97,36% și, respectiv, de 96,82%.

La capitolul acoperirea teritoriului republicii cu semnal radio provenit din rețelele 3G, S.A. „Orange Moldova” avea o rată de acoperire de 99%, S.A. „Moldtelecom” – de 94,20% și S.A. „Moldcell” – de 77,71% (Diagrama 17).

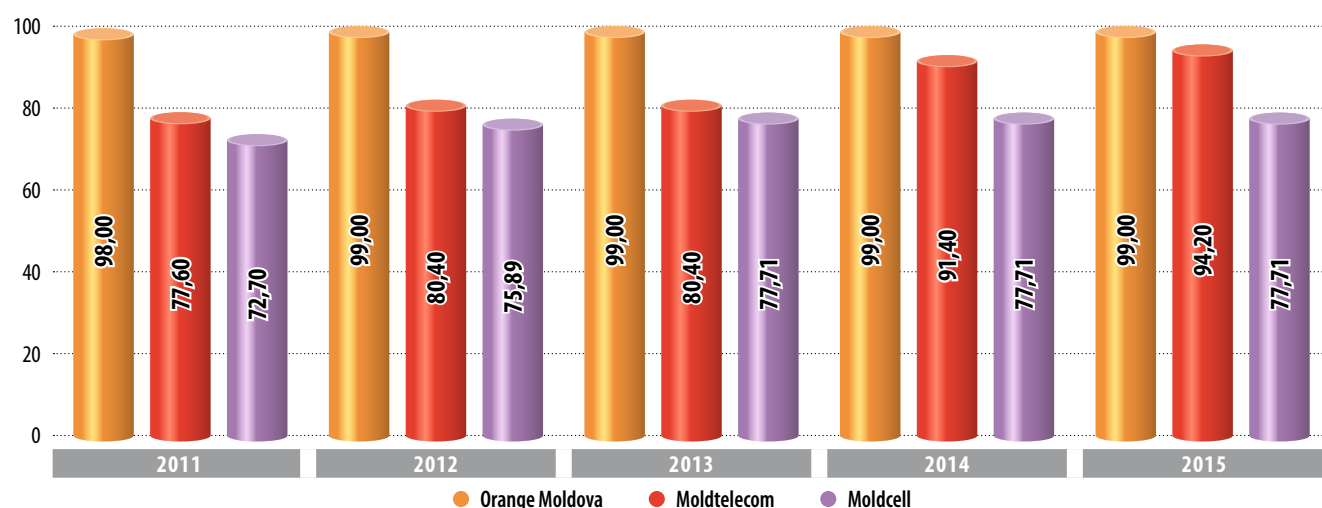

Diagrama 17 Rata de acoperire a teritoriului republicii cu rețele 3G (%)

Sursa: ANRCETI

Datele privind acoperirea populației republicii cu semnal radio provenit din rețelele 3G arată că în anul 2015 cea mai mare rată de acoperire – de 99% – o avea S.A. „Oran-

ge Moldova”. Rata înregistrată de S.A. „Moldtelecom” era de 96,7% și de S.A. „Moldcell” – de 62% (Diagrama 18).

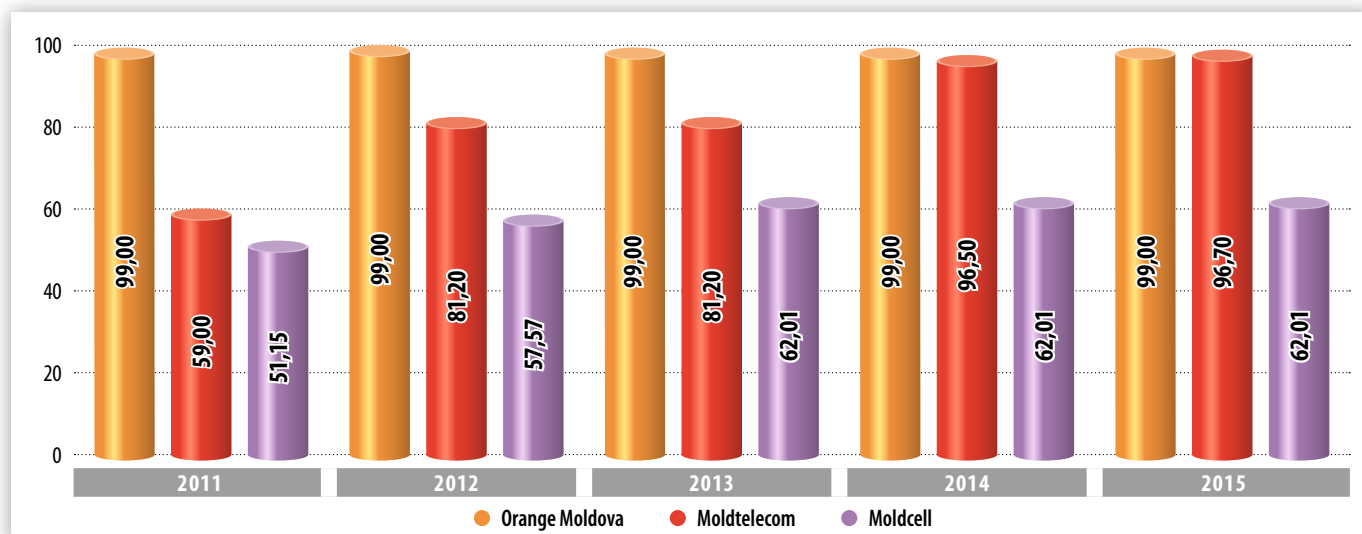

Diagrama 18 Rata de acoperire a populației republicii cu rețele 3G (%)

Sursa: ANRCETI

În ceea ce privește rata de acoperire a populației republicii cu semnal radio provenit din rețelele 4G/LTE, este de menționat că în decursul anului 2015 S. A. „Orange Moldova” a asigurat o creștere a acestui indicator de mai bine de 2,5 ori: de la 33% la 84%. S.A. „Moldcell” a avut

o rată de acoperire de 29,7% (în creștere cu 15,4 p. p.), iar S.A. „Moldtelecom”, care a lansat serviciile 4G în anul 2015, a înregistrat la finalul acestui an o rată de acoperire de 21,1%. (Diagrama 19).

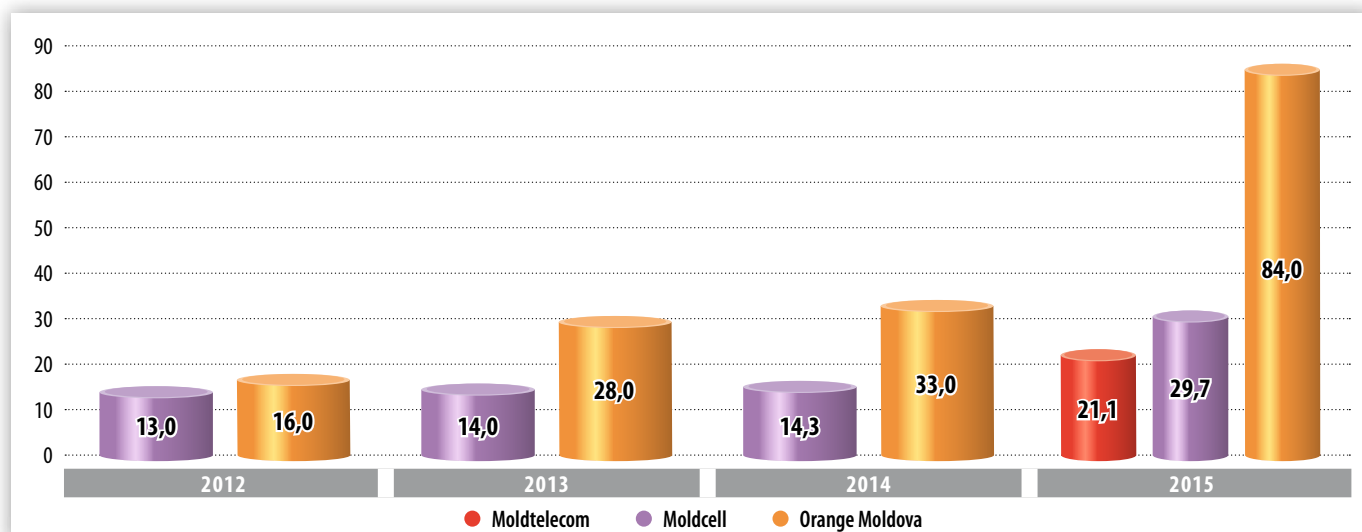

Diagrama 19 Rata de acoperire a populației republicii cu semnal radio provenit din rețele 4G (%)

Sursa: ANRCETI

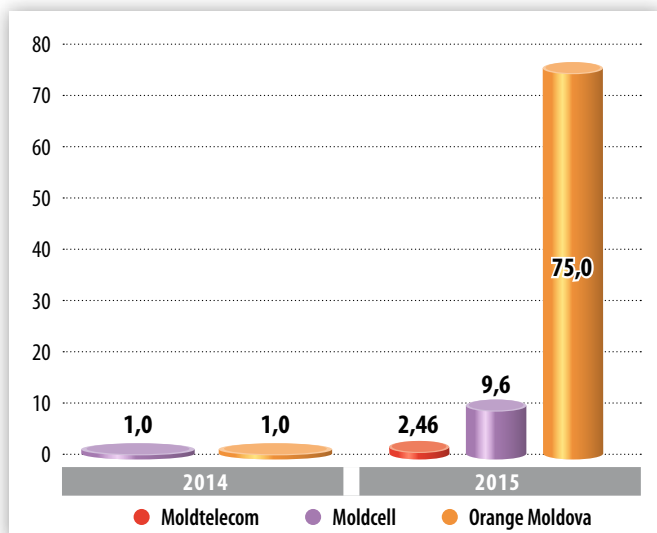

Diagrama 20

Sursa: ANRCETI

Rata de acoperire a teritoriului republicii cu rețele 4G (%)

Datele privind acoperirea teritoriului republicii cu semnal radio provenit din rețelele 4G arată că în anul 2015 cea mai mare rată de acoperire – de 75% - o avea S.A. „Orange Moldova”. Rata înregistrată de S.A. „Moldcell” era de 9,6% și rata S.A. „Moldtelecom” – de 2,46% (Diagrama 20).

3 Telefonie fixă

3.1 Dinamica pieței

În anul 2015, volumul total al vânzărilor pe piața serviciilor de telefonie fixă a înregistrat o creștere nesemnificativă de 1,6% și a însumat 1 mld. 018,4 mil. lei. Această

creștere a fost obținută datorită majorării veniturilor provenite din vânzarea cu ridicata a serviciilor de terminare a apelurilor. Vânzările efectuate de furnizorul istoric S.A. „Moldtelecom” au crescut cu 0,9% și au totalizat 951,5 mil. lei, iar cele ale furnizorilor alternativi - cu 12,9% și au însumat 66,9 mil. lei (Diagrama 21).

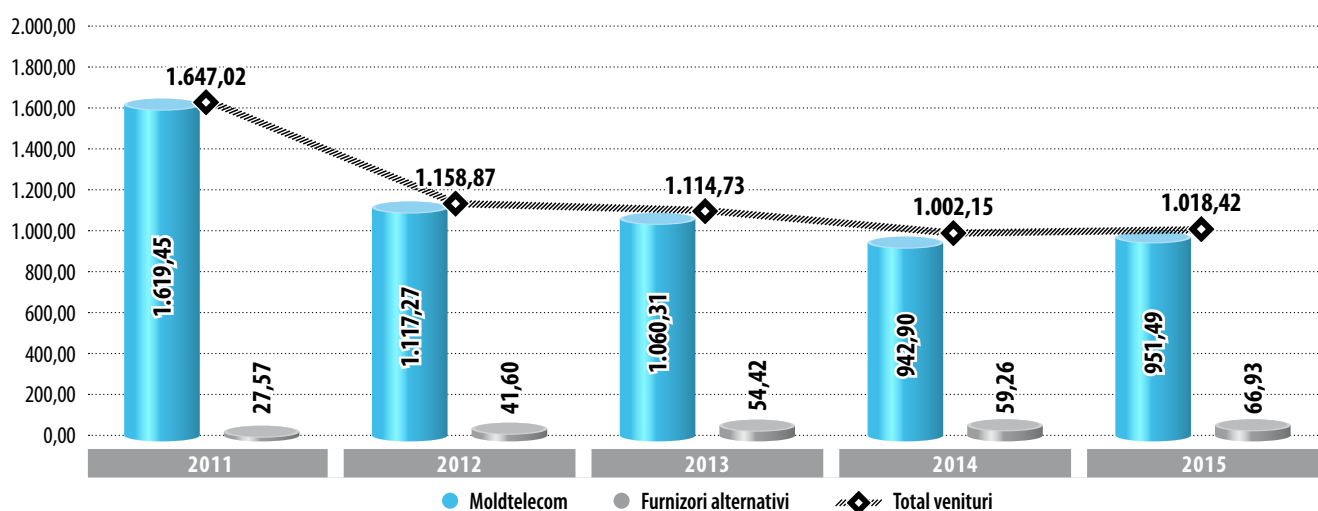

Diagrama 21 Evoluția veniturilor înregistrate pe piața serviciilor de telefonie fixă (mil. lei)

Sursa: ANRCETI

Urmare a creșterii volumului total de vânzări, venitul mediu lunar per abonat (ARPU) al furnizorilor de telefonie fixă s-a majorat, față de anul 2014, cu 2,4% și a însumat 70,1 lei. S.A. „Moldtelecom” a înregistrat un ARPU de 73,0 lei (în creștere cu 2,8%), iar furnizorii alternativi – de 45 lei

(în creștere cu 3,1%) (Diagrama 22). Venitul mediu lunar per abonat persoană fizică a constituit 27 lei (în scădere cu 4,5 lei sau 14,3%), iar per persoană juridică - 85 lei (în scădere cu 7,9 lei sau 8,5%).

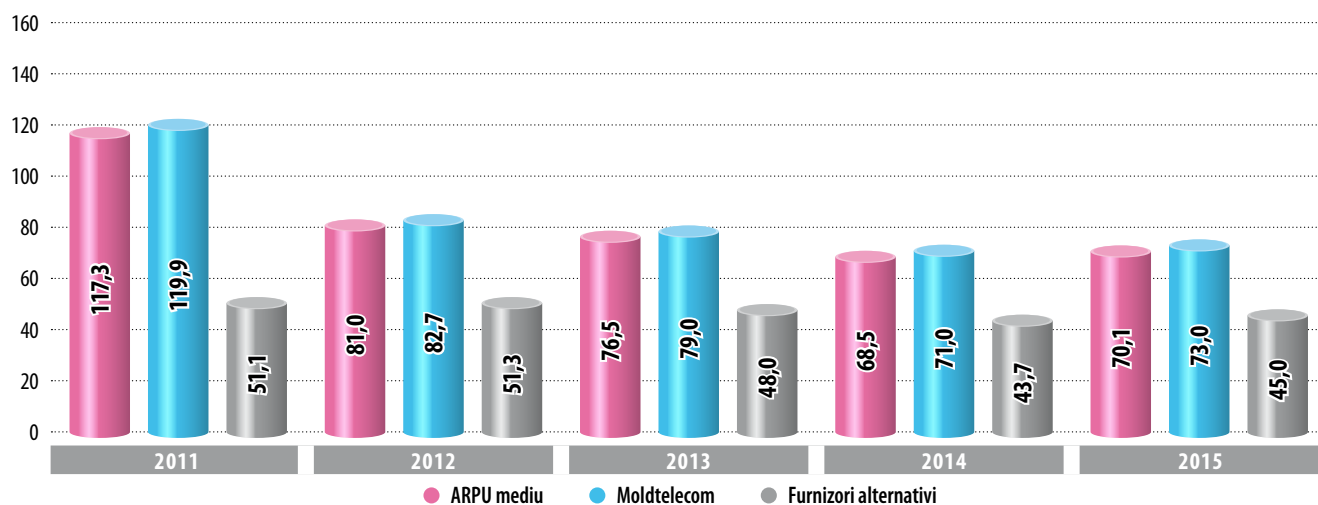

Diagrama 22 Evoluția venitului mediu lunar per abonat la serviciile de telefonie fixă - ARPU (lei)

Sursa: ANRCETI

3.2 Abonați și rata de penetrare a serviciilor de telefonie fixă

În anul de referință, numărul abonaților la serviciile de telefonie fixă⁹ a scăzut, față de anul 2014, cu 15,8 mii sau cu 1,3% și a alcătuit circa 1 mil. 202,5 mii. Diminuarea numărului de abonați a fost determinată de scăderea bazei de abonați a S. A. „Moldtelecom” cu 23,8 mii (-2,2%), aceasta totalizând peste 1 mil. 74,5 mii. În același timp, baza cu-

mulativă de abonați a celorlalți 24 de furnizori alternativi de telefonie fixă a crescut cu mai bine de 8 mii (+6,7%) și a însumat peste 127,9 mii. Urmare a acestei evoluții, rata de penetrare a serviciilor de telefonie fixă raportată la 100 de locuitori a scăzut cu 0,4% și a constituit 33,82% (Diagrama 23). În funcție de mediul de reședință a abonaților, în localitățile urbane acest indicator era de 44,1%, iar în cele rurale – de 26,4%.

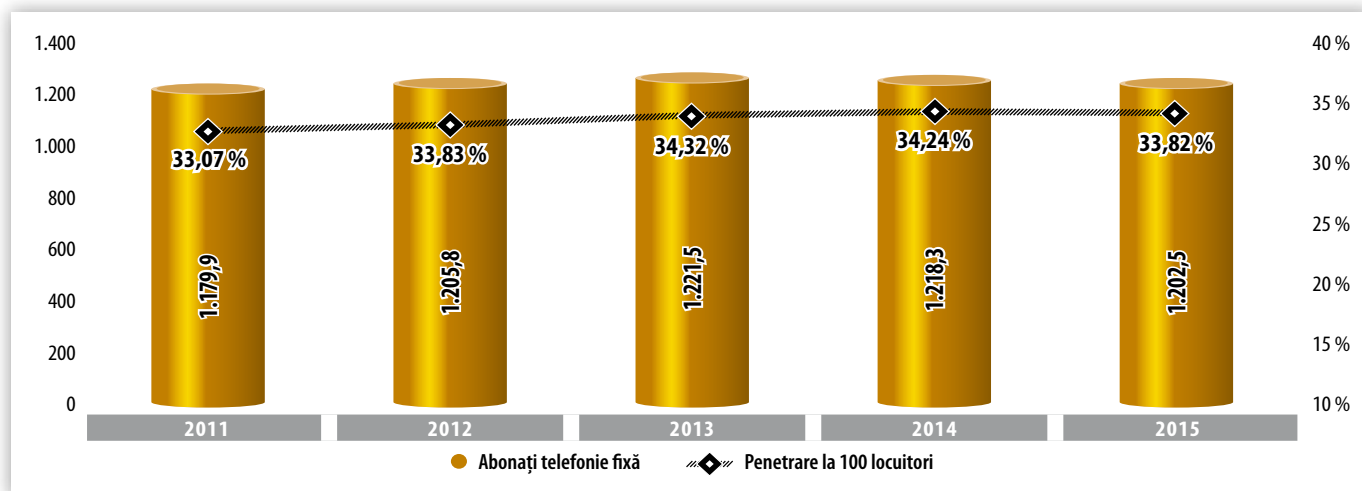

Diagrama 23 Numărul de abonați (mii) și rata de penetrare a serviciilor de telefonie fixă

Sursa: ANRCETI

Din numărul total al abonaților, 89% erau persoane fizice și 11% - persoane juridice. Mai bine de jumătate din numărul de abonați - 655,7 mii - erau domiciliați în localități urbane, iar 546,7 mii (45,5 %) - în localități rurale. Conform situației din 31.12.2015, furnizorul istoric S. A. „Moldtelecom” deținea o cotă de piață, în funcție de numărul de abonați, de 89,4%, șase furnizori alternativi (Starnet Soluții, Sun Communications, Orange Moldova,

Arax – Impex, Riscom și Calea Ferată din Moldova) dețineau cote de piață cuprinse între 0,2% și 4%, iar restul furnizorilor alternativi - cote de piață mai mici de 0,2%. Raportată la situația din alte țări/comunități, rata de penetrare a serviciilor de telefonie fixă în Republica Moldova era mai mare decât în Ucraina și România cu 8,8 p. p. și, respectiv, cu 12,8 p. p. În același timp, acest indicator era cu 4,5 p. p. mai mic decât media de 38,3% în țările UE (Diagrama 24).

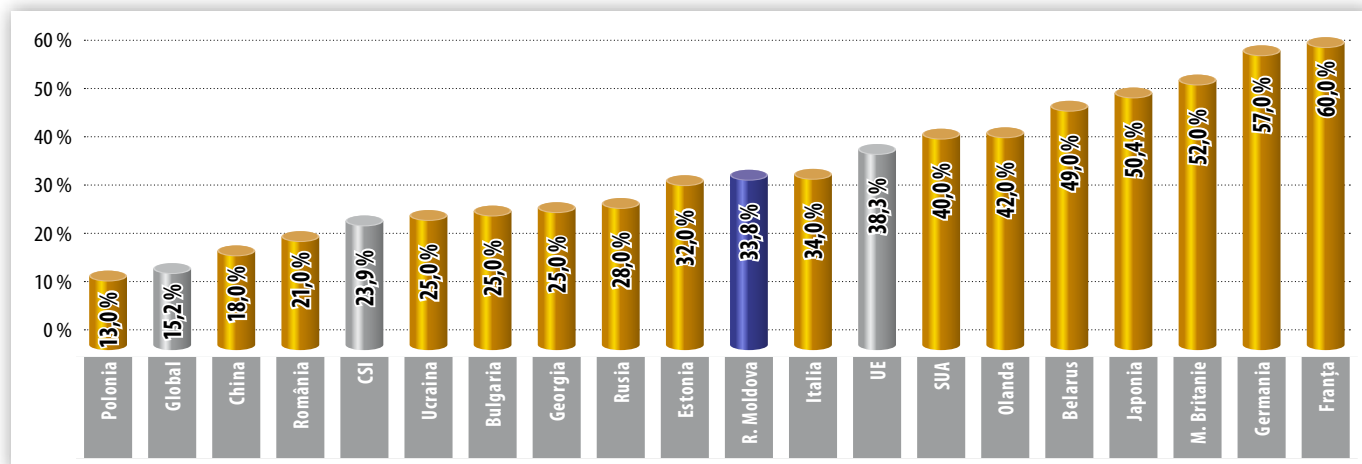

Diagrama 24 Ratele de penetrare¹⁰ a serviciilor de telefonie fixă în R. Moldova și în alte țări/comunități

Sursa: ANRCETI

⁹ În calcul au fost luate liniile telefonice fixe de abonat, iar în cazul serviciilor prestate în baza tehnologiei VoIP – numerele telefonice alocate utilizatorilor finali.

¹⁰ Date statistice preluate din raportul ITU pentru anul 2014.

3.3 Evoluția traficului de voce în rețelele de telefonie fixă

În anul 2015, volumul total al traficului de voce în rețelele de telefonie fixă s-a micșorat, față de 2014, cu 10,5% și a constituit 2 mld. 20 mil. minute. Această diminuare a fost cauzată de scăderi pe majoritatea segmentelor de trafic. Astfel, traficul de voce către rețelele de peste hotarele R. Moldova s-a diminuat cu 27,4%, traficul către rețelele mobile – cu 11,2% și traficul de interconectare între furnizori – cu 3%. Totodată, traficul

de voce către alte rețele fixe a crescut cu 22%. Din totalul apelurilor de ieșire, 46,3% au fost direcționate către rețele mobile, 38,6% - către alte rețele fixe și 15,1% - către destinații internaționale.

În anul de referință, media lunară a convorbirilor efectuate prin intermediul unei linii de acces (indicatorul MoU) a scăzut, față de anul 2014, cu 10,6% și a constituit 224 minute (3 ore și 44 minute), un apel având o durată medie de 2 minute și 22 de secunde (Diagrama 25).

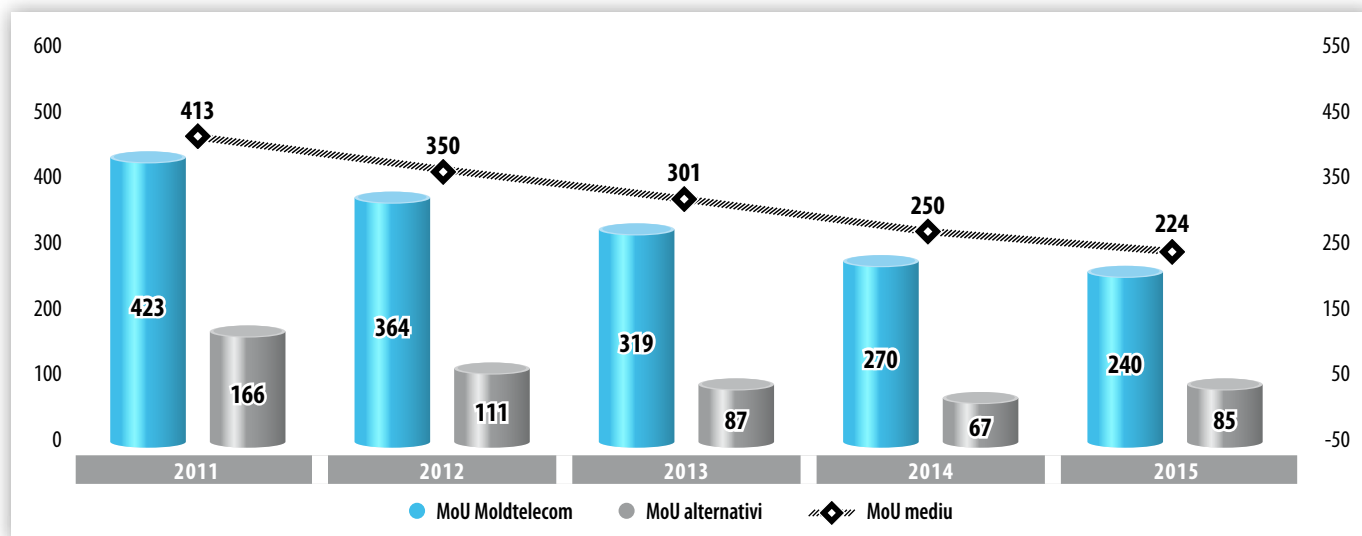

Diagrama 25 Evoluția indicatorului MoU (minute)

Sursa: ANRCETI

4 Servicii de acces la Internet fix și mobil

4.1 Evoluția vânzărilor serviciilor de acces la Internet fix și mobil

În anul 2015, capacitatea canalelor de acces la Internet din R. Moldova a crescut, față de 2014, cu 35,8%: de la 239,7 Gbps la 326 Gbps. Această creștere a fost determinată de sporirea investițiilor în dezvoltarea rețelilor de fibră optică și a rețelilor 4G, majorarea numărului de utilizatori ai serviciilor de acces la Internet și a vitezelor de acces la Internet, de accesarea tot mai frecventă a Internet-ului de către utilizatori de la tot mai multe dispozitive (calculator, laptop, smartphone, tabletă).

Conform datelor raportate de 80 de furnizori de servicii de acces la Internet la puncte fixe și de trei furnizori de servicii de acces la Internet la puncte mobile, volumul total al vânzărilor pe cele două segmente ale pieței serviciilor de acces la Internet a crescut, față de anul 2014, cu 15% și a depășit pragul de 1,6 mld. lei. Acest volum de vânzări constituie circa 23,5% din valoarea pieței de comunicații electronice. Cel mai avansat ritm de creștere a veniturilor - de 35 % - a fost înregistrat pe piața serviciilor de acces la Internet mobil prin intermediul telefonului mobil (venituri acces Internet mobil utilizatori voce).

Tabelul nr. 3 Veniturile din serviciile de acces la Internet la puncte fixe și mobile (mil. lei)

Indicatori	2011	2012	2013	2014	2015
Acces la Internet la puncte fixe	540,2	652,6	785,3	927,7	1.050,4
Acces la Internet la puncte mobile:	256,4	383,4	407,9	482,2	579,1
Inclusiv venituri din acces Internet utilizatori voce ¹¹	103,3	113,5	148,2	190,9	258,6
Inclusiv venituri din acces dedicat la Internet mobil	153,1	269,9	259,7	291,3	320,5
Total venituri din acces la Internet fix și mobil	796,6	1.036,0	1.193,2	1.409,8	1.629,6
Pondere veniturilor din acces la Internet fix	67,7%	62,8%	66,1%	66,1%	64,5%
Pondere veniturilor din acces la Internet mobil	32,3%	37,2%	33,9%	33,9%	35,5%

Sursa: ANRCETI

4.1.1 Dinamica vânzărilor serviciilor de acces la Internet fix

Conform datelor raportate de furnizorii serviciilor de acces la Internet la puncte fixe, volumul total al vânzărilor pe această piață a sporit, față de 2014, cu 11,8% și a însumat 1 mld. 50,45 mil. lei. Cele mai mari volume de vânzări ale acestor servicii au fost înregistrate de S.A. „Moldtelecom”, „Starnet Soluții” S.R.L. și „Sun Communications” S.R.L.

Vânzările S.A. „Moldtelecom” au crescut cu 66,5 mil. lei sau cu 11,0% și au însumat peste 669,82 mil. lei, ale „Starnet Soluții” S.R.L. - cu 28,7 mil. lei sau cu 13,8% și au totalizat 236,82 mil. lei, iar cele realizate de „Sun Communications” S.R.L. au sporit cu 12,5 mil. lei sau cu 34,6% și au ajuns la 48,65 mil. lei. În același timp, volumul cumulat al vânzărilor efectuate de ceilalți 77 de furnizori ai serviciilor respective a sporit cu 2,8 mil. lei și a însumat 95,17 mil. lei. (Diagrama 26).

¹¹ Veniturile din serviciile de acces la Internet prin intermediul telefonului mobil sunt prezentate cu titlu informativ pentru a arăta care sunt veniturile totale pe piața accesului la Internet. Adicional, aceste venituri se regăsesc ca parte componentă a volumului total de venituri înregistrate pe piața de telefonie mobilă, dat fiind că sunt venituri din servicii adiționale serviciului de bază – telefonie mobilă.

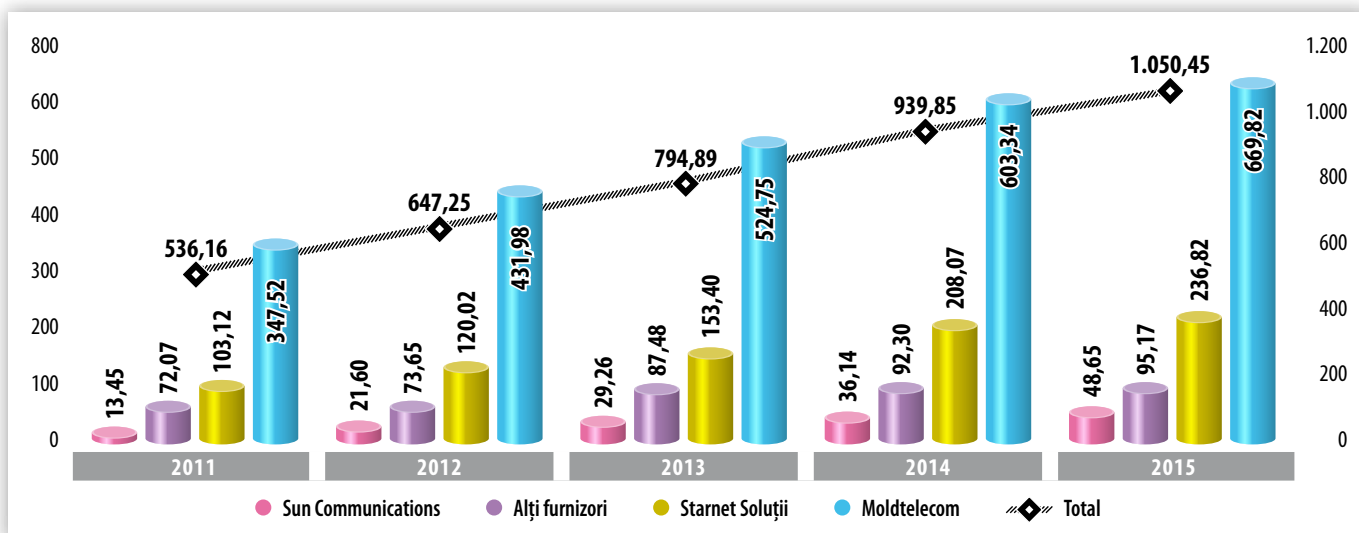

Diagrama 26 Evoluția veniturilor înregistrate pe piața serviciilor de acces la Internet fix (mil. lei)

Sursa: ANRCETI

Datele din diagrama de mai jos arată că în ultimii cinci ani, cota de piață a S.A. „Moldtelecom” a rămas practic neschimbată (2/3 din piață), iar cotele de piață ale „Star-

net Soluții” S.R.L. și „Sun Communications” S.R.L. au crescut cu 3,3 p. p. și, respectiv, cu 2,1 p. p. (Diagrama 27).

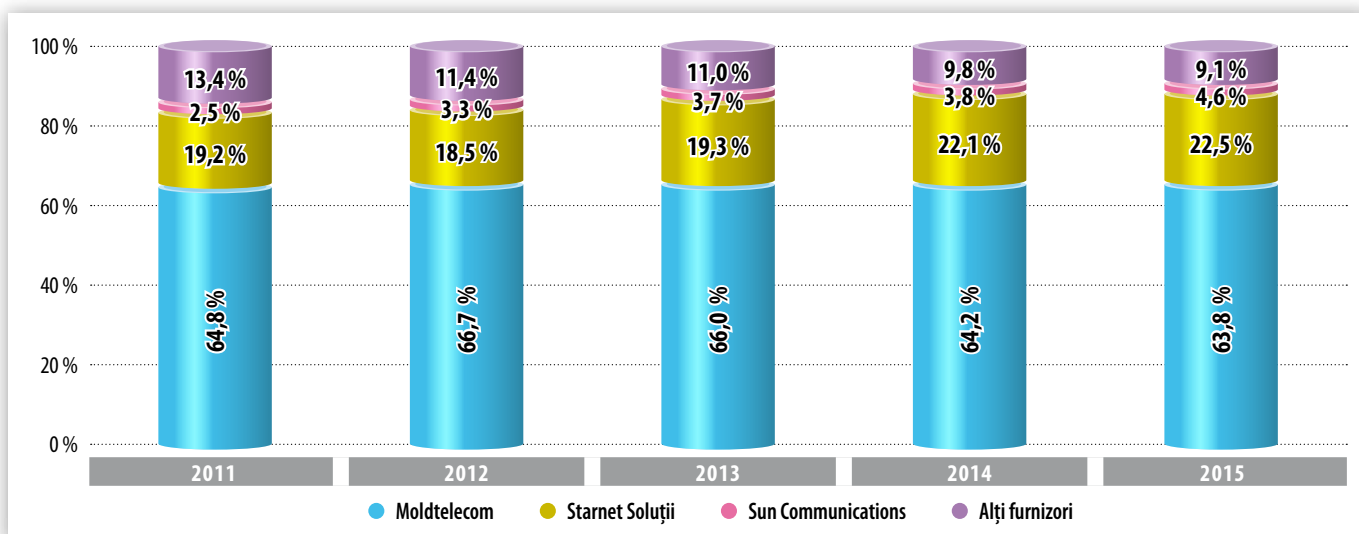

Diagrama 27 Cotele de piață ale principalilor furnizori ai serviciilor de acces la Internet fix, în funcție de venituri

Sursa: ANRCETI

Urmare a creșterii veniturilor din vânzarea serviciilor de acces la Internet fix venitul mediu lunar per abonat (ARPU) al furnizorilor acestor servicii a sporit, față de 2014, cu 4,9%

și a alcătuit 168,3 lei (Diagrama 28). Venitul mediu lunar per abonat persoană fizică a constituit 151,2 lei, iar venitul mediu lunar per abonat persoană juridică - 540,8 lei.

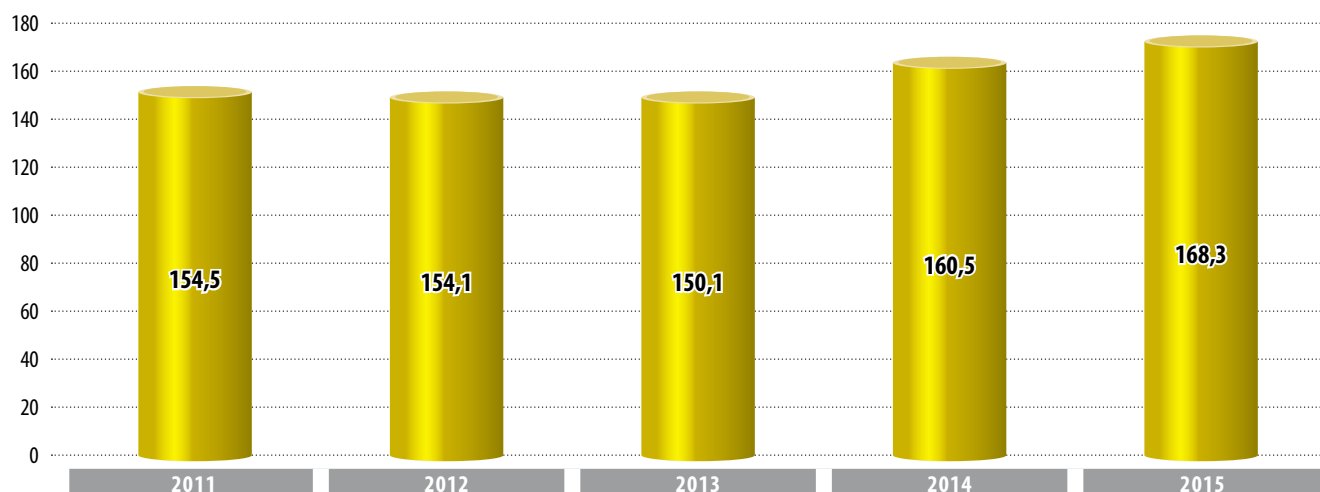

Diagrama 28 Evoluția venitului mediu lunar per utilizator al serviciului de acces la Internet fix - ARPU (lei)

Sursa: ANRCETI

Creșterea indicatorului respectiv se datorează faptului că tot mai mulți utilizatori finali dau preferință ofertelor avantajose propuse de furnizori, care oferă pachete cu servicii gratuite sau la tarife reduse (TV și canale HD gratuite incluse în pachet, trafic Internet mobil la tarife reduse, minute voce fix/mobil la tarife reduse) și viteze mai mari de acces la Internet.

4.1.2 Dinamica vânzărilor serviciilor de acces la Internet mobil

În anul 2015, volumul total al veniturilor obținute de cei trei furnizori de comunicații mobile (S.A. „Orange Moldova-

va”, S.A. „Moldcell” și S.A. „Moldtelecom” (Unite) din vânzarea serviciilor de acces la Internet la puncte mobile (acces la Internet prin intermediul telefonului mobil în calitate de serviciu adițional și acces dedicat la Internet mobil) a crescut, față de 2014, cu 20% și a însumat 579,1 mil. lei. Această sumă constituie circa 1/3 din volumul cumulat al veniturilor obținute pe piața serviciilor de acces la Internet fix și mobil. Veniturile S.A. „Moldcell” au sporit cu 34,2% și au alcătuit circa 142,5 mil. lei, a S.A. „Orange Moldova” – cu 18,1% și au ajuns la 342,5 mil. lei și cele ale S.A. „Moldtelecom” – cu 9,4% și au totalizat 94,2 mil. lei (Diagrama 29).

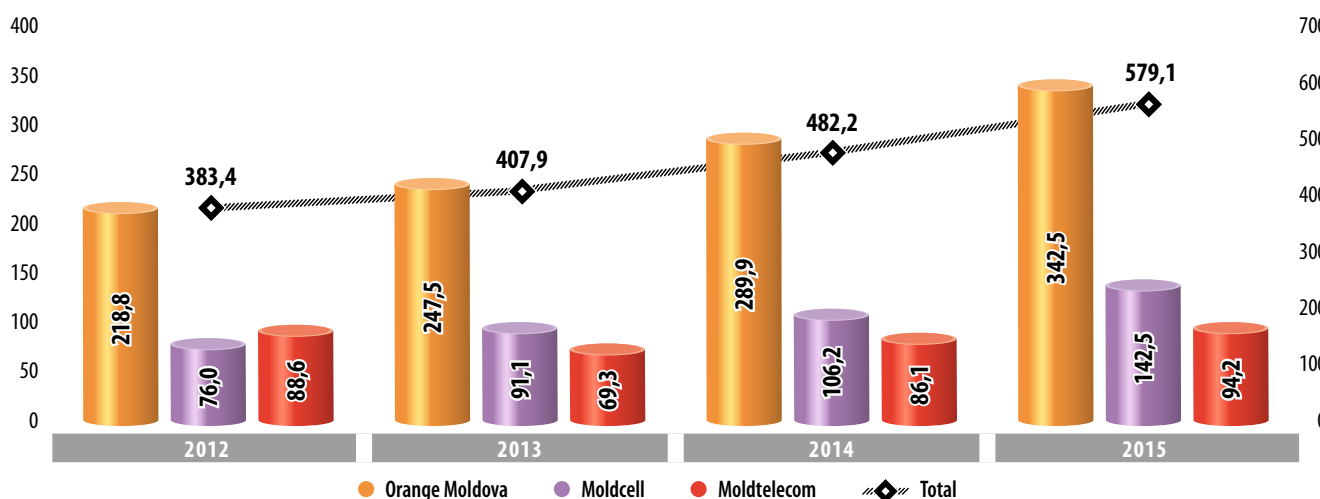

Diagrama 29 Evoluția vânzărilor pe piața serviciilor de acces la Internet mobil (mil. lei)

Sursa: ANRCETI

Servicii de acces la Internet fix și mobil

În anul 2015, cotele de piață deținute de cei trei furnizori de servicii de acces la Internet la puncte mobile, în funcție de cifra de afaceri, nu au suferit schimbări semnificative. Conform estimărilor ANRCETI, pe segmentul

respectiv de piață S.A. „Orange Moldova” a deținut o cotă de 59,1%, S.A. „Moldcell” – de 24,6% și S.A. „Moldtelecom” – de 16,3% (Diagrama 30).

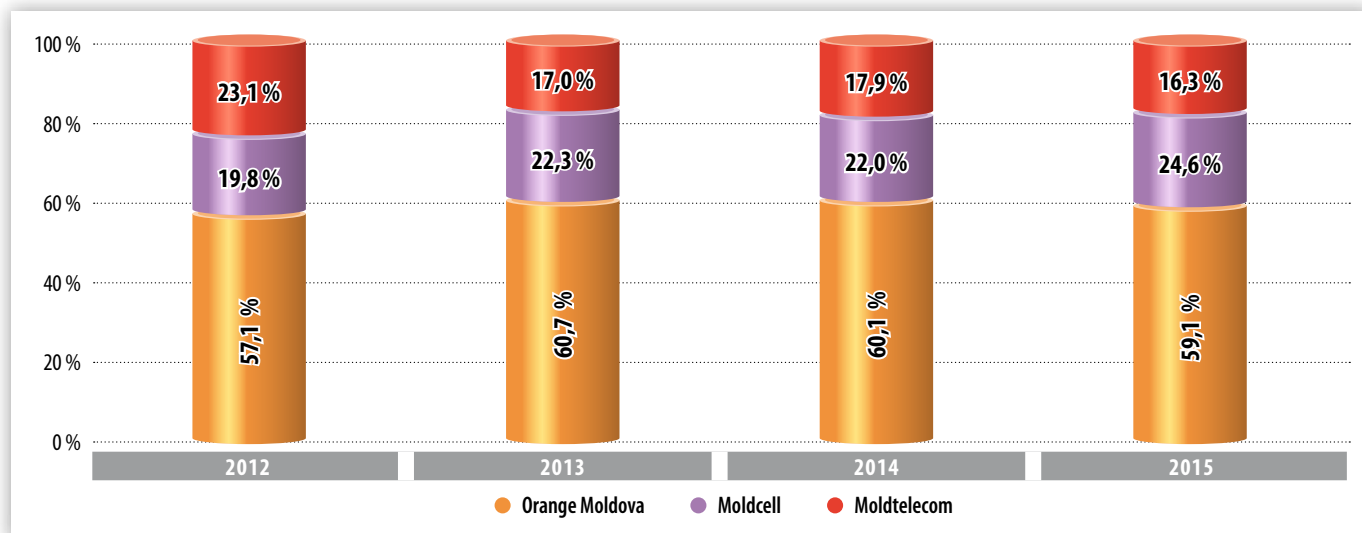

Diagrama 30 Cotele de piață ale furnizorilor serviciilor de acces la Internet mobil, în funcție de venituri

Sursa: ANRCETI

Datele statistice arată că volumul total al veniturilor obținute de cei trei furnizori de comunicații mobile din vânzarea serviciilor de acces dedicat la Internet mobil a crescut, față de 2014, cu circa 20% și a însumat 320,6 mil. lei.

S.A. „Orange Moldova” a înregistrat un volum de vânzări ale acestor servicii în valoare de 119,5 mil. lei, S.A. „Moldcell” – de 113,9 mil. lei și S.A. „Moldtelecom” – de 87,2 mil. lei (Diagrama 31).

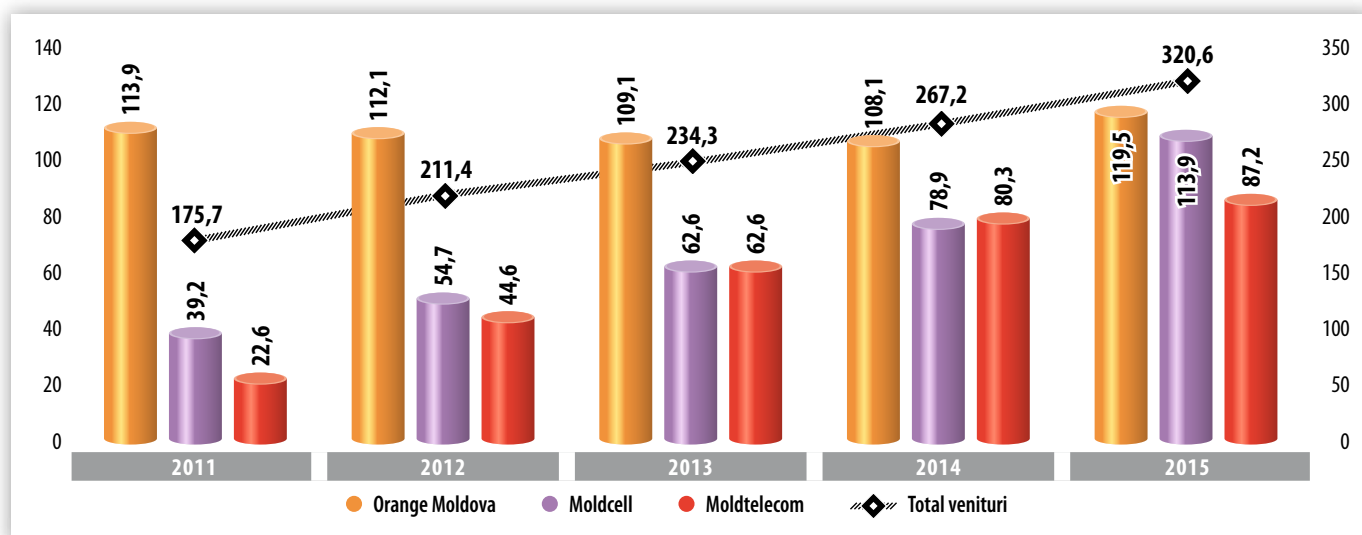

Diagrama 31 Evoluția vânzărilor pe piața serviciilor de acces dedicat la Internet mobil (mil. lei)

Sursa: ANRCETI

În anul de referință, furnizorii serviciilor de acces dedicat la Internet mobil au deținut următoarele cote de piață, în funcție de venituri: S.A. „Orange Moldova” - 37,3 %, S.A. „Moldcell” - 35,5 % și S.A. „Moldtelecom” – 27,2 % (Diagrama 32).

Datele din diagrama de mai jos arată că în ultimii cinci ani cota de piață a S.A. „Orange Moldova” s-a micșorat cu 27,5 p. p., iar cotele de piață ale S.A. „Moldcell” și S.A. „Moldtelecom” au crescut cu 13,2 p. p. și, respectiv, cu 14,3 p. p.

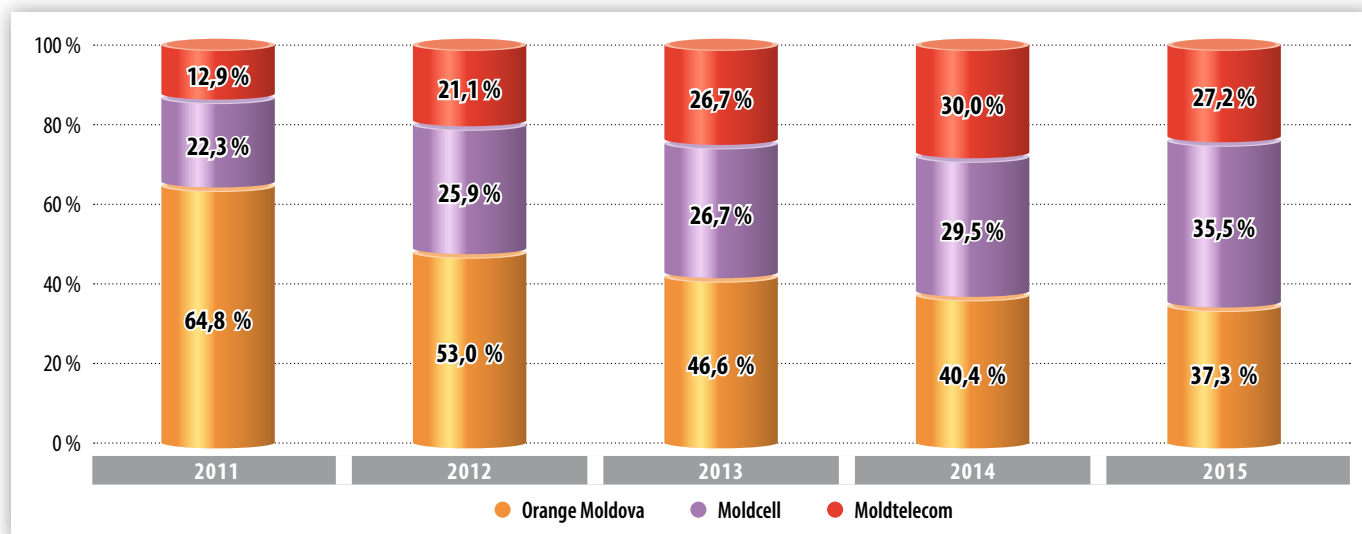

Diagrama 32 Cotele de piață ale furnizorilor serviciilor de acces dedicat la Internet mobil, în funcție de venituri

Sursa: ANRCETI

Venitul mediu lunar per abonat (ARPU) la serviciile de acces dedicat la Internet mobil s-a majorat, față de anul 2014, cu 8,8% și a însumat 92,5 lei. Cel mai mare ARPU a

fost înregistrat de către S.A. „Moldtelecom” – 97,7 lei. S.A. „Moldcell” a avut un ARPU în valoare de 95,5 lei, iar S.A. „Orange Moldova” – de 86,4 lei (Diagrama 33).

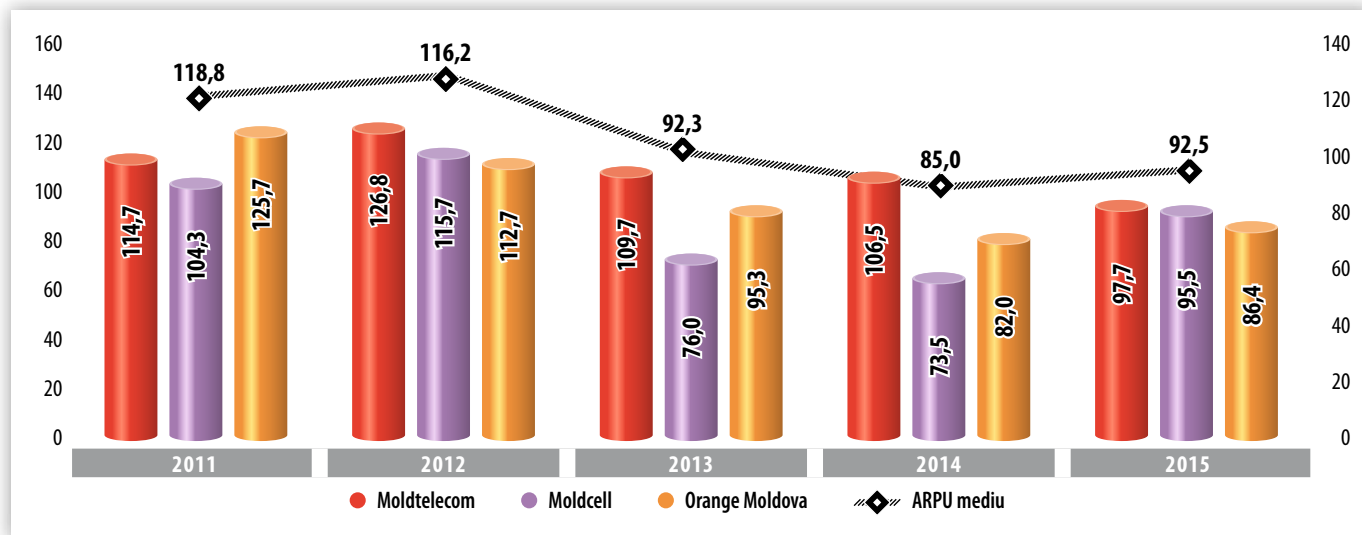

Diagrama 33 Venitul mediu lunar per abonat (ARPU) la serviciile de acces dedicat la Internet mobil (lei)

Sursa: ANRCETI

4.2 Abonați și rate de penetrare a serviciilor de acces la Internet fix și mobil

În anul 2015, numărul abonaților la serviciile de acces la Internet la puncte fixe a crescut, față de anul 2014, cu 4,9% și a însumat 534,4 mii, iar numărul utilizatorilor serviciilor de acces la Internet la puncte mobile (prin intermediul telefonului mobil, prin rețelele 3G, 4G și prin

modemuri/carduri/USB – acces dedicat) a sporit cu 4,2% și a depășit cifra de 1 mil. 760 mii. Analiza creșterii numărului de conexiuni fixe și mobile în valori absolute arată că timp de un an numărul utilizatorilor serviciilor de acces la Internet la puncte mobile a sporit cu 71,6 mii, iar numărul abonaților la serviciile de acces la Internet fix – cu 25,2 mii.

Tabelul nr. 4 Evoluția numărului de abonați la serviciile de acces la Internet fix și mobil

Indicatori	2011	2012	2013	2014	2015	Schimbare 2015-2014
1. Acces la Internet în bandă largă la puncte fixe	352.157	413.833	467.072	509.195	534.393	4,9%
2. Acces la Internet la puncte mobile:	409.760	1.536.074	1.632.251	1.688.416	1.760.060	4,2%
2.1 inclusiv utilizatori ai serviciilor de acces la Internet în bandă largă la puncte mobile	468.475	863.839	1.017.920	1.188.415	1.341.119	12,8%
2.1.1 inclusiv abonați la serviciile de acces dedicat la Internet mobil	124.813	178.459	244.602	279.504	298.429	6,8%
2.1.2. inclusiv utilizatori de acces la Internet în bandă largă, utilizatori voce	343.662	685.380	773.318	908.911	1.042.690	14,7%
Utilizatori ai serviciilor de acces la Internet prin intermediul telefonului mobil (2G, 3G, 4G)	284.947	1.357.615	1.387.649	1.408.912	1.461.631	3,7%
1. Penetrare acces Internet la puncte fixe	10,0%	11,7%	13,1%	14,3%	15,0%	+ 0,7 p.p.
2. Penetrare acces Internet la puncte mobile	11,5%	43,2%	45,9%	47,4%	49,4%	+2,0 p.p.
2.1 inclusiv penetrare acces Internet în bandă largă la puncte mobile	13,1%	24,3%	28,6%	33,4%	37,7%	+4,3 p.p.
2.1.1 inclusiv penetrare acces dedicat la Internet mobil	3,5%	5,0%	6,9%	7,9%	8,4%	+0,5 p.p.

Sursa: ANRCETI

Datele din diagrama de mai jos arată că timp de un an numărul utilizatorilor care au accesat Internetul mobil în bandă largă (3G, 4G) a crescut cu 12,8% și a atins valoarea de 1 mil. 341,1 mii, iar numărul abonaților la serviciile de acces la Internet fix în bandă largă a sporit cu 5% și a

depășit cifra de 534,4 mii. Creșterea rapidă a numărului de utilizatori atestată pe segmentul serviciilor de acces la Internet mobil în bandă largă confirmă faptul că tot mai mulți moldoveni preferă Internetul mobil de mare viteză (Diagrama 34).

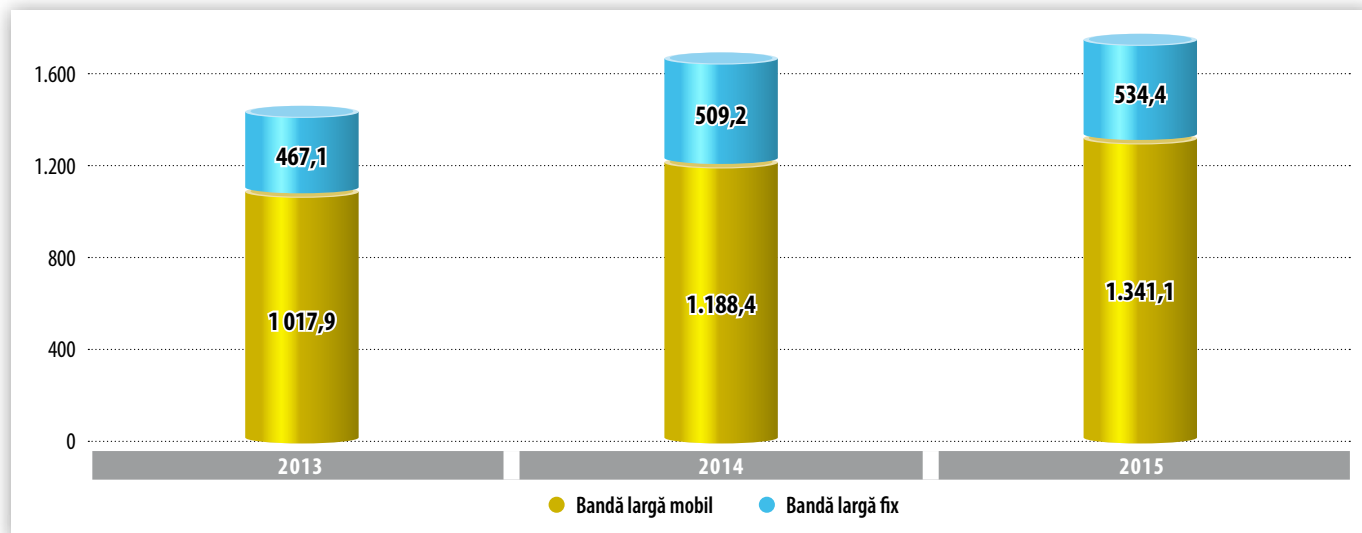

Diagrama 34 Evoluția numărului de utilizatori ai serviciilor de acces la Internet fix și mobil în bandă largă (mii)

Sursa: ANRCETI

Din numărul total de utilizatori ai serviciilor de telefonie mobilă, 1,46 mil. au accesat Internetul de la telefonul mobil prin intermediul rețelelor 2G/3G/4G în calitate de serviciu suplimentar la serviciul voce. În același timp, traficul total de Internet mobil generat de acești utilizatori a fost de 6,18 mil. GB, iar traficul Internet mediu lunar consu-

mat per utilizator (AUPU) a alcătuit 352 MB, în creștere cu 177%.

Urmare a creșterii numărului de utilizatori, rata de penetrare a serviciilor de acces la Internet la puncte mobile, raportată la 100 de locuitori, a sporit cu 2 p. p. și a depășit

cifra de 49,4%, rata serviciilor de acces la Internet la puncte mobile în bandă largă – cu 4,3 p. p. și a ajuns la 37,7%, iar rata serviciilor de acces dedicat la Internet mobil s-a

majorat cu 0,5 p. p. și a alcătuit 8,4%. În același timp, rata de penetrare a serviciilor de acces la Internet la puncte fixe a crescut cu 0,7 p. p. și a constituit 15,0% (Diagrama 35).

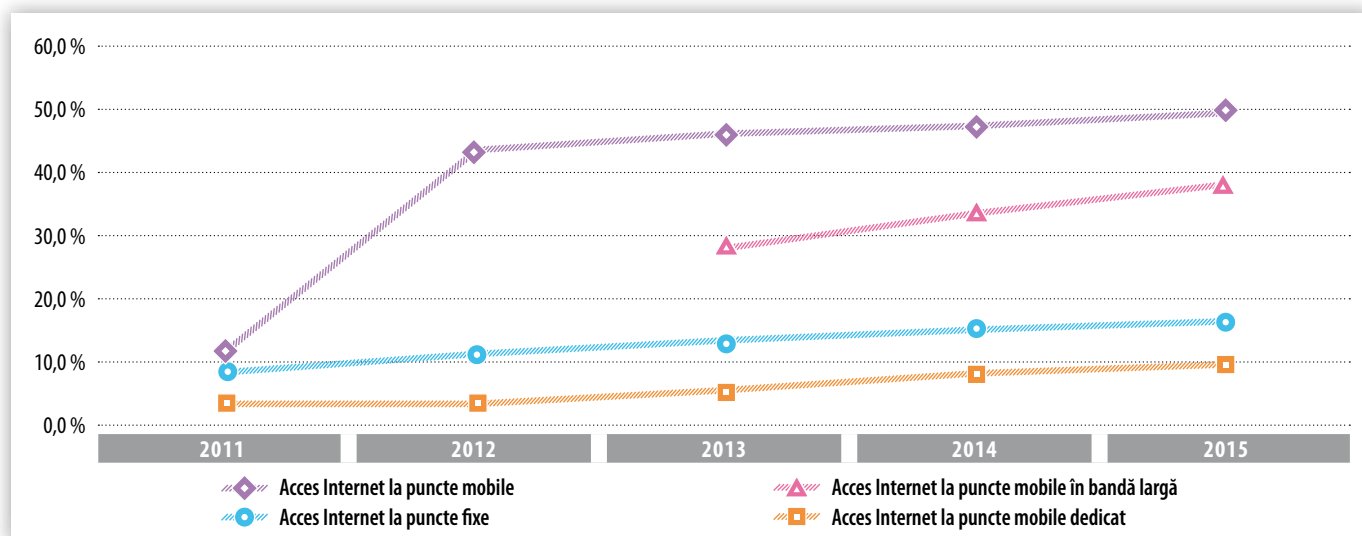

Diagrama 35 Evoluția ratelor de penetrare a serviciilor de acces la Internet mobil și fix la 100 locuitori

Sursa: ANRCETI

4.2.1 Cote de piață, rate de penetrare și tehnologii de acces la Internet fix

În anul 2015, cotele de piață ale principalilor furnizori ai serviciilor de acces la Internet la puncte fixe, în funcție de numărul de abonați, nu au suferit schimbări semnificative. S.A. „Moldtelecom” a continuat să dețină cea

mai mare cotă de piață – de 65,3%. Cotele de piață ale „Starnet Soluții” S.R.L. și „Sun Communications” S.R.L. au alcătuit 20,7% și, respectiv, 6,6%, iar cota cumulativă a celorlalți 77 de furnizori care activează pe această piață a fost de 7,4% (Diagrama 36).

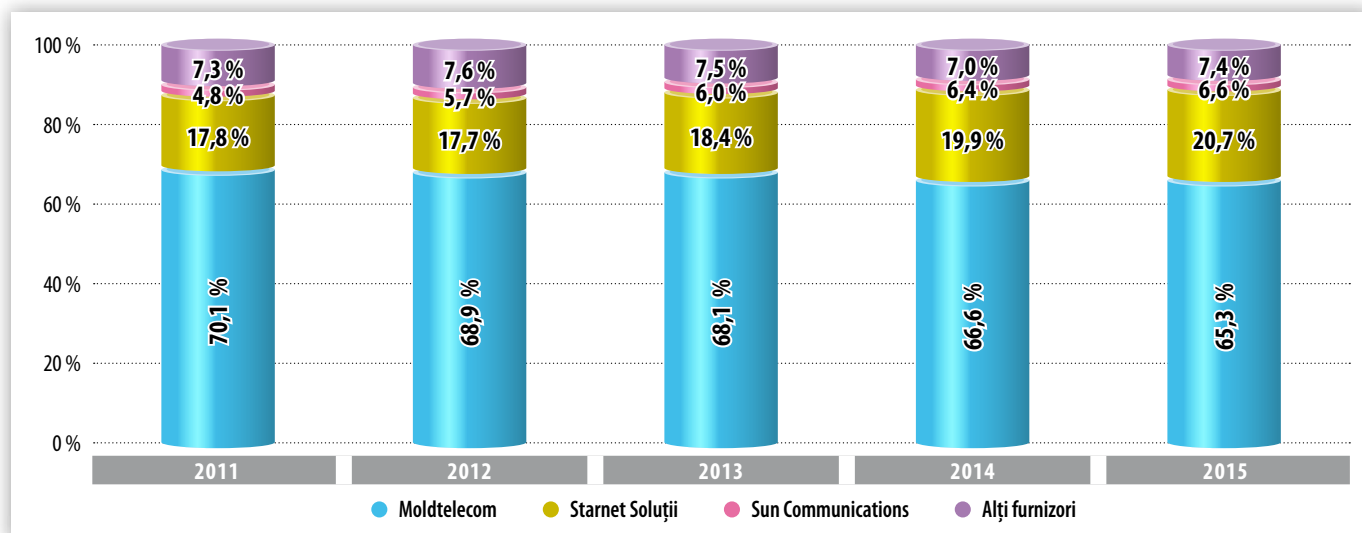

Diagrama 36 Cotele de piață ale principalilor furnizori ai serviciilor de acces la Internet fix, în funcție de numărul de abonați

Sursa: ANRCETI

Valoarea ratei de penetrare a serviciilor de acces la Internet fix de 15% depășește media globală (10,3%) cu 4,7 p. p. Acest indicator este cu 5,7 p. p. mai mare decât cel înregistrat în Ucraina (9,3%) și cu 3,5 p.p. mai mic decât

cel din România (18,5%). Totodată, valoarea indicatorului respectiv este mai mare decât media din țările CSI cu 1,9 p.p. și mai mică cu 13,6 p. p. decât media de 28,6 % din statele UE (Diagrama 37).

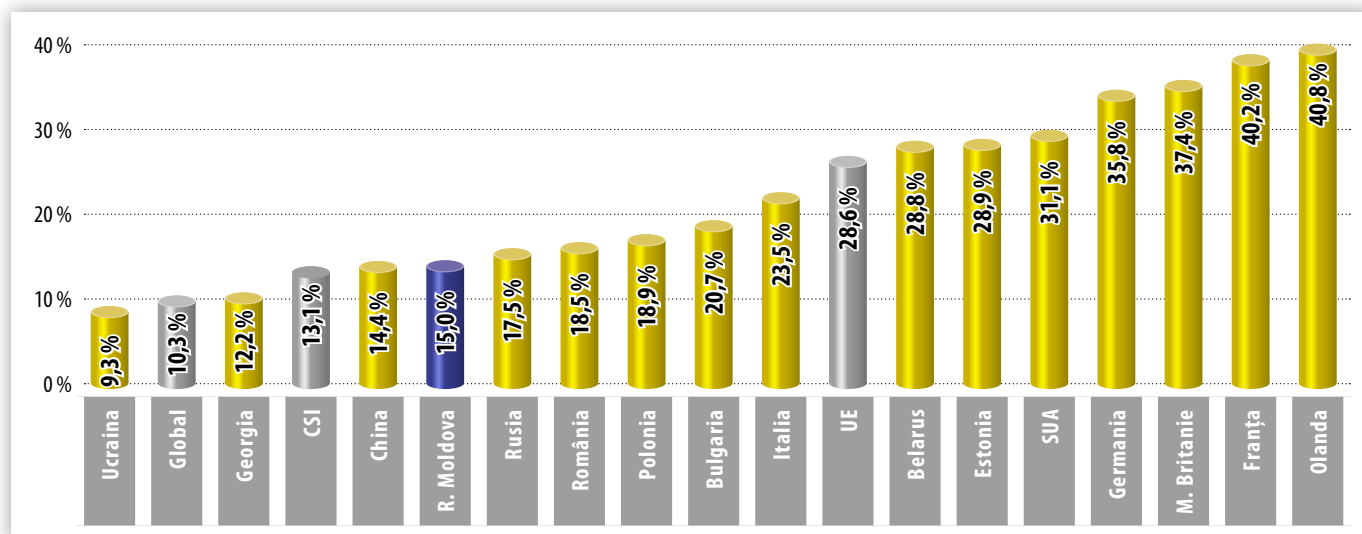

Diagrama 37 Ratele de penetrare¹³ a serviciilor de acces la Internet fix în R. Moldova și în alte țări/comunități

Sursa: ANRCETI

În ceea ce privește infrastructura de acces la abonați, în anul 2015 s-a atestat o creștere cu 11,3% a conexiunilor în baza tehnologiei FTTx (*Fiber to the premises*), care au depășit cifra de 289,2 mii și o scădere cu circa 4% a co-

nexiunilor în baza tehnologiilor xDSL (*Digital Subscriber Line*), care s-au coborât la 203,4 mii. În același timp, numărul conexiunilor prin cablu coaxial a crescut cu circa 10% și a ajuns la circa 39,4 mii. (Diagrama 38).

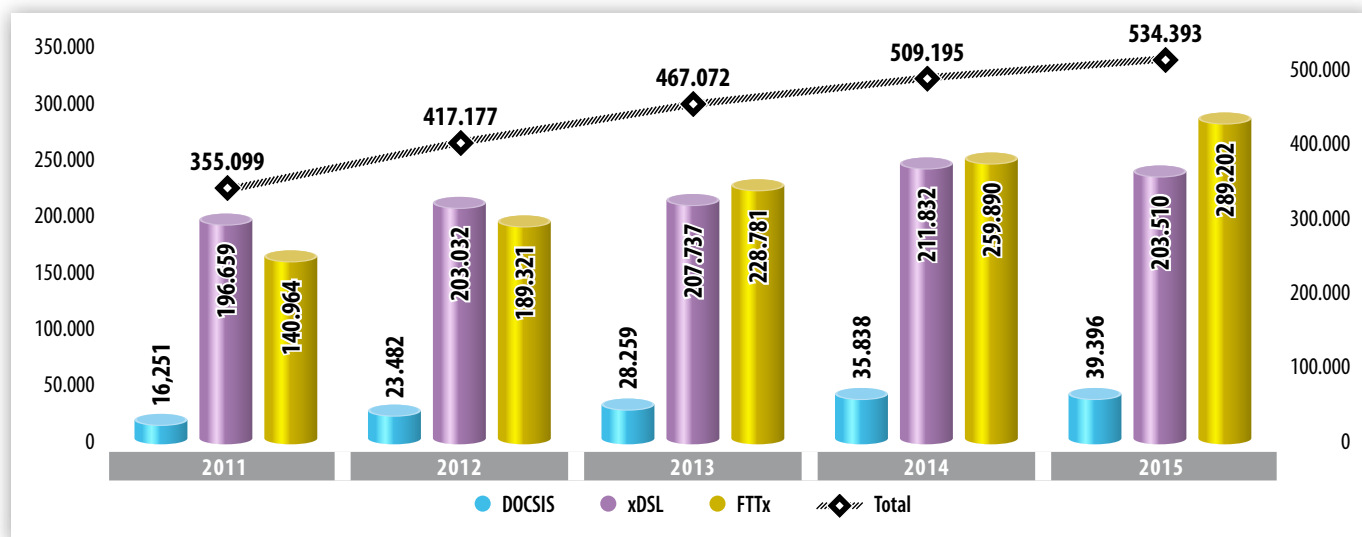

Diagrama 38 Evoluția numărului de abonați la serviciile de acces la Internet fix, în funcție de tehnologia utilizată

Sursa: ANRCETI

¹² Date statistice preluate din raportul ITU pentru anul 2014.

În anul de referință, ponderea conexiunilor la Internet fix în baza tehnologiilor FTTx a crescut cu 3,1 p. p. și a con-

stituit 54,1%, iar cea a conexiunilor xDSL a scăzut cu 3,5 p. p. și a alcătuit 38,1% (Diagrama 39).

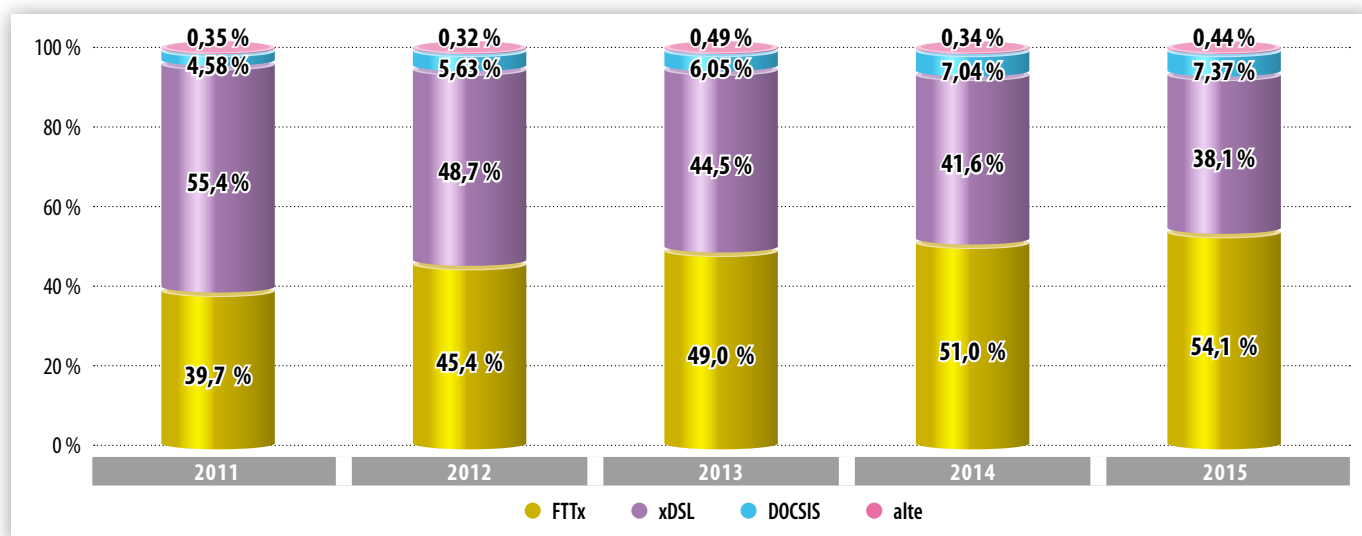

Diagrama 39 Utilizarea tehnologiilor de acces la Internet fix

Sursa: ANRCETI

Analiza conexiunilor la Internet fix în funcție de vitezele de transfer a datelor, contractate de abonați, arată că în anul 2015 cea mai importantă creștere a fost înregistrată pe segmentul conexiunilor care permit viteze cuprinse între 30 Mbps și 100 Mbps. Numărul abonaților care beneficiază de acest tip de conexiuni a crescut, față de anul 2014, cu 86% și a ajuns la 176,2 mii.

Din totalul conexiunilor la Internet fix, 46% sunt conexiuni care permit viteze de cel puțin 30 Mbps și mai mici de 100 Mbps, 34% - conexiuni cu viteze cuprinse între 10 Mbps și 30 Mbps, 10% - conexiuni cu viteze între 2 Mbps și 10 Mbps, 6% - conexiuni cu viteze de peste 100 Mbps, restul 4% fiind conexiuni cu viteze de până la 2 Mbps. (Diagrama 40).

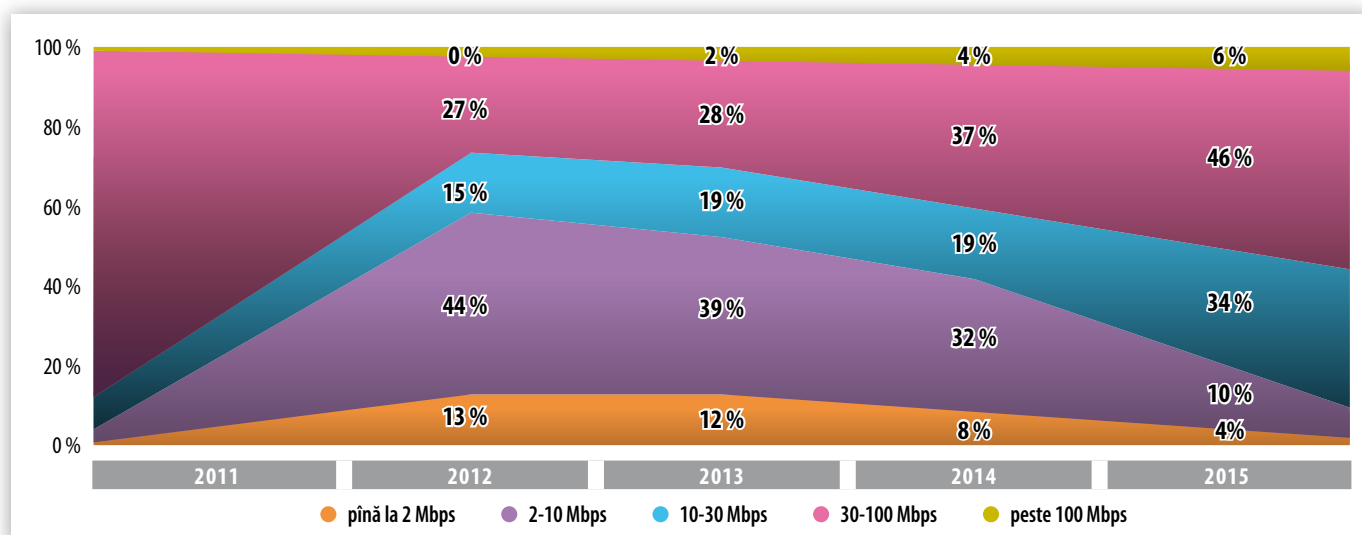

Diagrama 40 Structura numărului de conexiuni la Internet fix, în funcție de viteza de transfer a datelor

Sursa: ANRCETI

Conform datelor prezentate de furnizori, la finele anului 2015 mai bine de jumătate din abonații la serviciile de acces la Internet la puncte fixe erau domiciliați în localități urbane (60,5%), iar restul (39,5%) - în localități rurale. În municipiul Chișinău sunt concentrați cei mai mulți abo-

nați la serviciile respective (41,3%). Rata de penetrare a serviciilor de acces la Internet la puncte fixe în mun.Chișinău, raportată la 100 de gospodării casnice, a fost de circa 79%, iar în majoritatea unităților administrativ-teritoriale - acest indicator variază între 25 și 40% (Tabelul nr. 5).

Tabelul nr. 5 Utilizarea serviciilor de acces la Internet la puncte fixe în unitățile administrativ-teritoriale ale R. Moldova, conform situației din 31.12.2015.

nr. de ordine	Unitatea administrativ-teritorială	Total abonați BL	Penetrarea serviciilor BL la 100 menaje	Abonați				Ponderea tehnologiilor de acces în BL			
				xDSL	FTTx	cablu coaxial	alte tehnologii	xDSL	FTTx	cablu coaxial	alte tehnologii
1	mun. Chișinău	220.180	78,98%	11.882	170.951	35.659	1.688	5,4%	77,6%	16,2%	0,8%
2	mun. Bălți	27.529	50,12%	3.715	22.476	1.330	8	13,5%	81,6%	4,8%	0,0%
3	r. Anenii Noi	10.059	37,11%	7.371	2.444		244	73,3%	24,3%	0,0%	2,4%
4	r. Basarabeasca	3.122	32,44%	2.076	1.045		1	66,5%	33,5%	0,0%	0,0%
5	r. Briceni	9.949	39,06%	6.427	3.520		2	64,6%	35,4%	0,0%	0,0%
6	r. Cahul	15.530	39,57%	9.756	5.693	58	23	62,8%	36,7%	0,4%	0,1%
7	r. Cantemir	6.362	34,93%	5.677	677		8	89,2%	10,6%	0,0%	0,1%
8	r. Călărași	7.607	27,79%	4.681	2.926		0	61,5%	38,5%	0,0%	0,0%
9	r. Căușeni	9.275	30,98%	6.863	2.407		5	74,0%	26,0%	0,0%	0,1%
10	r. Cimișlia	6.664	34,53%	4.378	2.285		1	65,7%	34,3%	0,0%	0,0%
11	r. Criuleni	9.010	38,88%	6.235	2.772		3	69,2%	30,8%	0,0%	0,0%
12	r. Dondușeni	4.040	22,54%	3.444	595		1	85,2%	14,7%	0,0%	0,0%
13	r. Drochia	10.064	30,61%	6.205	2.377	1.480	2	61,7%	23,6%	14,7%	0,0%
14	r. Dubăsari	3.377	30,70%	2.717	659		1	80,5%	19,5%	0,0%	0,0%
15	r. Edineț	10.285	34,04%	5.760	4.524		1	56,0%	44,0%	0,0%	0,0%
16	r. Fălești	8.785	26,62%	6.021	2.762		2	68,5%	31,4%	0,0%	0,0%
17	r. Florești	9.708	29,85%	6.527	2.927		254	67,2%	30,2%	0,0%	2,6%
18	r. Glodeni	6.474	30,16%	4.923	1.550		1	76,0%	23,9%	0,0%	0,0%
19	r. Hîncești	12.512	33,49%	8.410	4.102		0	67,2%	32,8%	0,0%	0,0%
20	r. Ialoveni	13.409	45,28%	6.437	6.321	649	2	48,0%	47,1%	4,8%	0,0%
21	r. Leova	5.555	32,88%	4.691	864		0	84,4%	15,6%	0,0%	0,0%
22	r. Nisporeni	5.349	25,94%	4.152	1.197		0	77,6%	22,4%	0,0%	0,0%
23	r. Ocnița	5.522	26,69%	5.019	501		2	90,9%	9,1%	0,0%	0,0%
24	r. Orhei	12.849	31,09%	7.608	5.232		9	59,2%	40,7%	0,0%	0,1%
25	r. Rezina	5.074	28,58%	3.467	1.604		3	68,3%	31,6%	0,0%	0,1%
26	r. Rîșcani	7.565	28,77%	4.482	3.082		1	59,2%	40,7%	0,0%	0,0%
27	r. Sîngerei	10.437	33,60%	6.002	4.433		2	57,5%	42,5%	0,0%	0,0%
28	r. Soroca	10.259	28,05%	5.869	4.389		1	57,2%	42,8%	0,0%	0,0%
29	r. Strășeni	10.214	36,57%	7.089	3.121		4	69,4%	30,6%	0,0%	0,0%
30	r. Șoldănești	3.355	22,10%	3.200	154		1	95,4%	4,6%	0,0%	0,0%
31	r. Ștefan Vodă	7.112	30,58%	4.484	2.625		3	63,0%	36,9%	0,0%	0,0%
32	r. Taraclia	4.780	37,18%	4.055	503	220	2	84,8%	10,5%	4,6%	0,0%
33	r. Telenești	6.886	28,55%	5.640	1.245		1	81,9%	18,1%	0,0%	0,0%
34	r. Ungheni	13.443	34,72%	6.333	7.109		1	47,1%	52,9%	0,0%	0,0%
35	UTA Gagauzia	22.052	47,65%	11.914	10.130		8	54,0%	45,9%	0,0%	0,0%
Total		534.393	44,58%	203.510	289.202	39.396	2.285	38,1%	54,1%	7,4%	0,4%

4.2.2 Abonați și rata de penetrare a serviciilor de acces dedicat la Internet mobil

În perioada de raport, numărul de utilizatori la serviciile de acces dedicat la Internet mobil a crescut, față de 2014,

cu 6,8% și a atins cifra de 298,4 mii, iar rata de penetrare a acestor servicii la 100 de locuitori a sporit cu 0,5 p. p. și a constituit 8,4% (Diagrama 41).

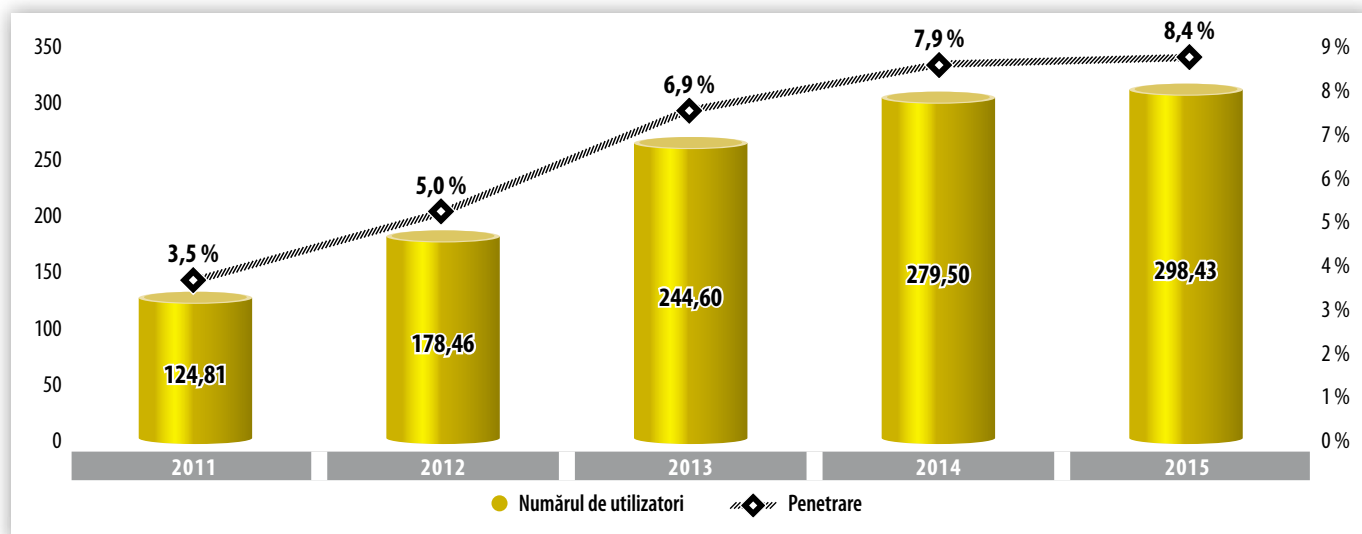

Diagrama 41 Evoluția numărului de utilizatori (mii) și a ratei de penetrare a serviciilor de acces dedicat la Internet mobil (%)

Sursa: ANRCETI

Conform situației din 31.12.2015, cel mai mare număr de utilizatori ai serviciilor de acces dedicat la Internet mobil – de 114,8 mii – l-a avut S.A. „Orange Moldova”. Baza de

utilizatori ai acestor servicii a S.A. „Moldcell” a constituit 100,16 mii, iar cea a S.A. „Moldtelecom” a fost de 83,4 mii (Diagrama 42).

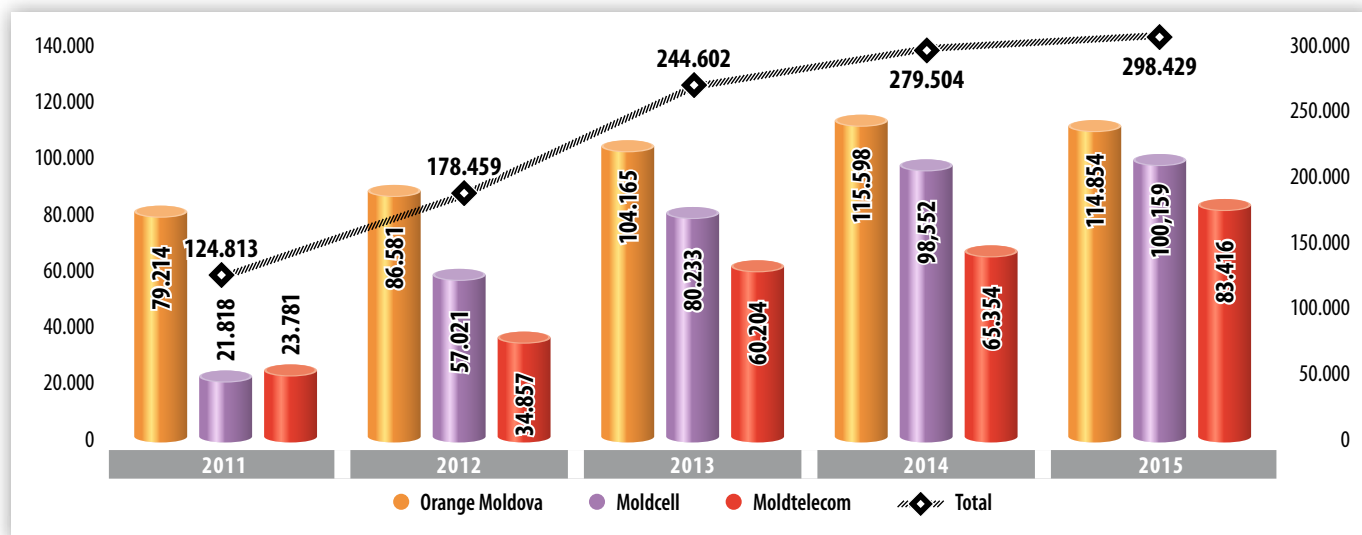

Diagrama 42 Evoluția numărului de utilizatori ai serviciilor de acces dedicat la Internet mobil per furnizor

Sursa: ANRCETI

În anul 2015, traficul total generat de utilizatorii serviciilor de acces dedicat la Internet mobil a constituit 32,9

mil. 906 mii GB, iar traficul mediu lunar de Internet per utilizator (AUPU) a alcătuit 9,3 GB.

5 Difuzarea și retransmisia programelor audiovizuale

5.1 Dinamica pieței

Conform rapoartelor statistice prezentate ANRCETI de către 166 de furnizori activi ai serviciilor de difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale, în anul 2015 volumul total al vânzărilor pe această piață a scăzut, față de anul 2014, cu 1,1% și a însumat 366,13 mil. lei. Veniturile înregistrate pe segmentul servicii de televiziune (TV) și radio prin eter au însumat 210,3 mil. lei sau 57,4% din vânzările efectuate pe piața serviciilor de difuzare și retrans-

misie a programelor audiovizuale, iar veniturile pe segmentul servicii TV contra plată au constituit 155,84 mil. lei sau 42,6% din valoarea pieței respective (Diagrama 43).

Veniturile obținute din vânzarea serviciilor TV contra plată au scăzut, față de anul 2014, cu 5%, această scădere fiind determinată, în temei, de diminuarea numărului de abonați la serviciile TV contra plată furnizate prin rețele de cablu.

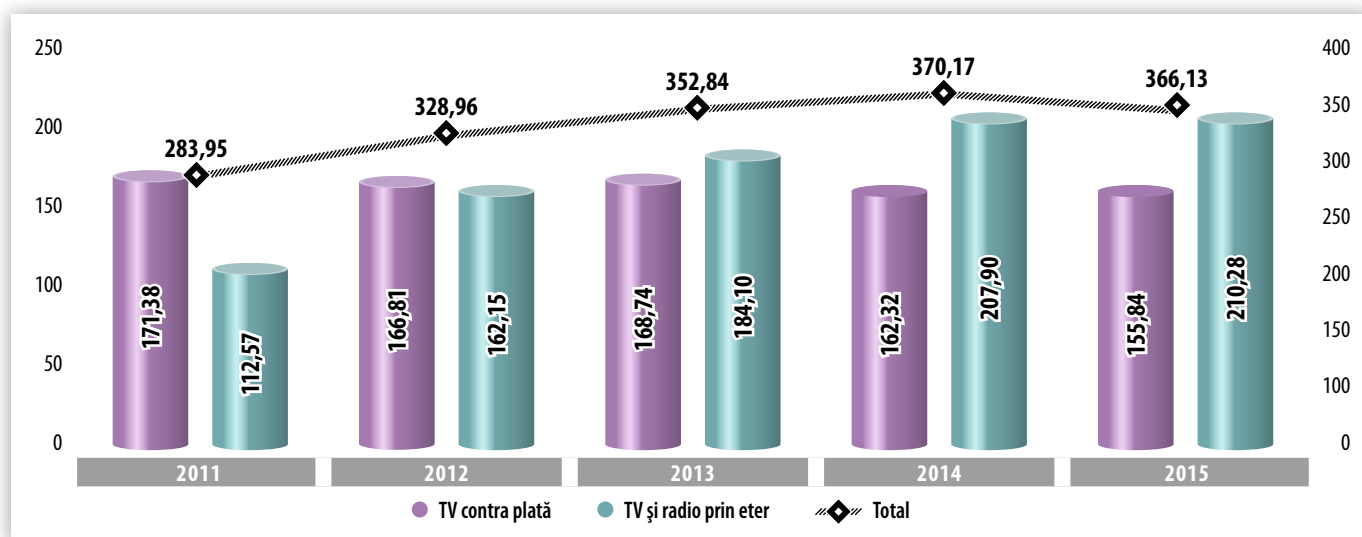

Diagrama 43

Evoluția veniturilor obținute din vânzarea serviciilor de difuzare și retransmisie a programelor audiovizuale (mil. lei)

Sursa: ANRCETI

Datele prezentate ANRCETI de către cei 83 de furnizori activi ai serviciilor TV contra plată arată că în anul 2015 situația pe această piață a evoluat în mod diferit: segmentul serviciilor IP TV a continuat să crească, iar segmentul serviciilor TV prin rețele de cablu – să scadă. Veniturile provenite din vânzarea serviciilor IP TV au sporit, față de anul

2014, cu 2,8 mil. lei (+5%) și au depășit cifra de 58,1 mil. lei, iar vânzările serviciilor TV prin rețele de cablu au scăzut cu 9,5 mil. lei (-9%) și au alcătuit 97,5 mil. lei. Urmare a acestei evoluții venitul mediu lunar per abonat (ARPU) al serviciilor TV contra plată s-a micșorat (al patrulea an consecutiv) cu 2% și a însumat 47,28 lei. (Diagrama 44).

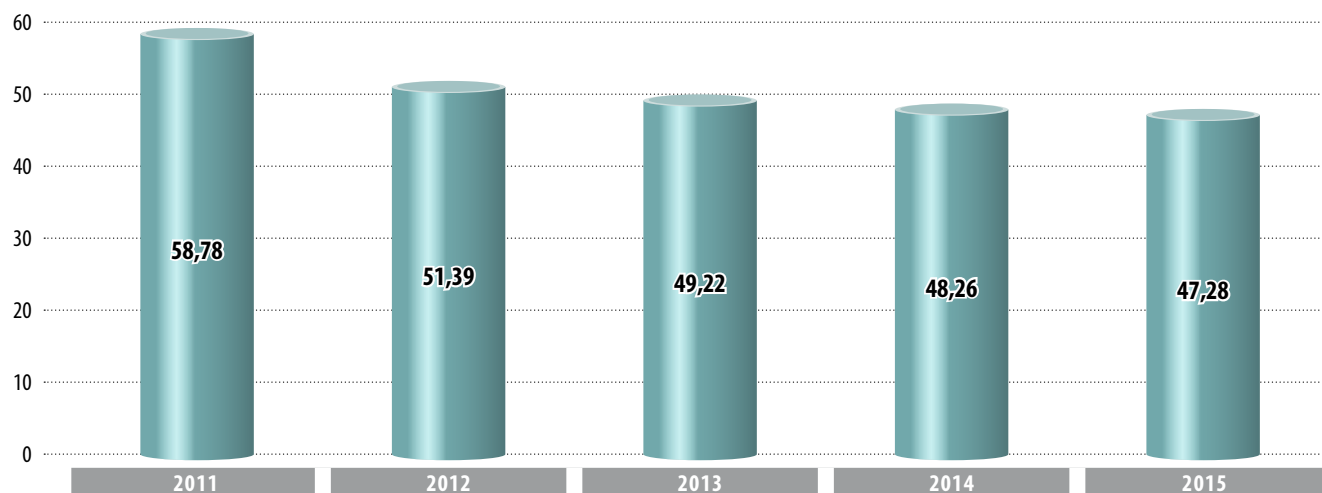

Diagrama 44 Evoluția venitului mediu lunar per abonat la serviciile TV contra plată - ARPU (lei)

Sursa: ANRCETI

Datele statistice arată că veniturile medii lunare per abonat (ARPU) la serviciile TV contra plată înregistrate de cei mai mari furnizori de pe această piață – „Sun Communications” S.R.L. și S.A. „Moldtelecom” - au fost în scădere al treilea an consecutiv. În anul 2015, „Sun Communications” S.R.L. a înregistrat un ARPU de 35,9 lei, iar S.A. „Moldtelecom” – un ARPU de 66,6 lei.

În anul de referință cei mai mari furnizori de pe piața serviciilor TV contra plată dețineau, în funcție de cifra de afaceri, următoarele cote de piață: S. A. „Moldtelecom” – 28,8%, „Sun Communications” S. R. L. – 27,8%, „TV-BOX” S. R. L. – 8,3% și „A.M.T.” S. R. L. – 3,6%. Ceilalți 79 de furnizori dețineau împreună o cotă de piață estimată la 31,5% (Diagrama 45).

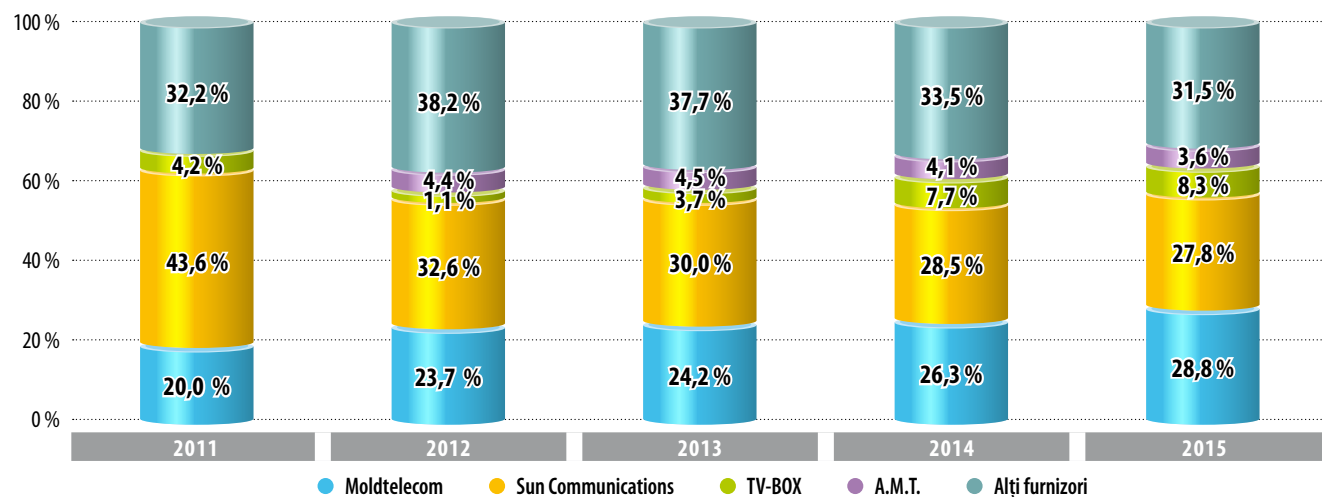

Diagrama 45 Evoluția cotelor de piață deținute de cei mai mari furnizori ai serviciilor TV contra plată, în funcție de venituri

Sursa: ANRCETI

5.2 Abonați și rata de penetrare a serviciilor TV contra plată

Potrivit rapoartelor statistice ale furnizorilor serviciilor TV contra plată, în anul 2015 numărul abonaților la serviciile IP TV a crescut, față de anul 2014, cu 6,1 mii (+9,8%) și a totalizat circa 68,8 mii, iar numărul abonaților la serviciile TV prin rețele de cablu a scăzut cu 3,1 mii (-1,5%) și a alcătuit 206,1 mii. Per ansamblu, numărul de abonați la

serviciile TV contra plată a înregistrat o creștere nesemnificativă de 0,5% și a însumat 275,3 mii. Urmare a acestei evoluții, rata de penetrare a serviciilor TV contra plată, raportată la 100 locuitori ai republicii, a constituit 7,73%, iar rata raportată la 100 gospodării casnice, a alcătuit estimativ 23%. Aceasta înseamnă că aproximativ fiecare a patra gospodărie casnică din Republica Moldova beneficiază de servicii TV contra plată (Tabelul nr. 6).

Tabelul nr. 6 Evoluția numărului de abonați și a ratei de penetrare a serviciilor TV contra plată

Indicatori	2011	2012	2013	2014	2015
Abonați TV prin rețele de cablu	211.186	227.398	220.619	209.258	206.502
Abonați IPTV	35.111	46.847	55.500	62.652	68.788
Abonați DTH	6.282	7.758	7.450	-	-
Abonați MMDS	3.539	2.824	2.940	2.129	-
Total abonați	256.118	284.827	286.509	274.039	275.290
Penetrare la 100 locuitori	7,2%	8,0%	8,0%	7,7%	7,73%
Penetrare la 100 gospodării casnice	21,5%	24,0%	24,1%	23,1%	23,2%

Sursa: ANRCETI

Conform datelor statistice, la finele anului 2015 majoritatea abonaților la serviciile TV contra plată – 77,2% - erau domiciliați în localități urbane, iar 22,8% - în localități rurale. Concentrarea abonaților în mediul urban se datorează faptului că locuitorii orașelor au o capacitate de plată mai mare și beneficiază de servicii TV contra plată prestate de mai mulți furnizori care propun utilizatorilor oferte atractive, inclusiv pachete de servicii care includ acces la Internet și TV digital. Locuitorii de la sate nu au asemenea condiții, fapt ce îi determină să aleagă recepți-

onarea serviciilor TV prin antenă obișnuită.

La finele anului 2015, din cei 275,3 mii de abonați la serviciile TV contra plată 75% (206,5 mii) recepționau programele TV prin intermediul rețelelor de cablu, iar 25% (68,8 mii) - beneficiau de programe TV furnizate în baza tehnologiei IP (IP TV). Mai bine de jumătate din totalul de abonați recepționau programele TV în format digital prin rețele de cablu, iar restul - prin tehnologia IP (IP TV) (Diagrama 46).

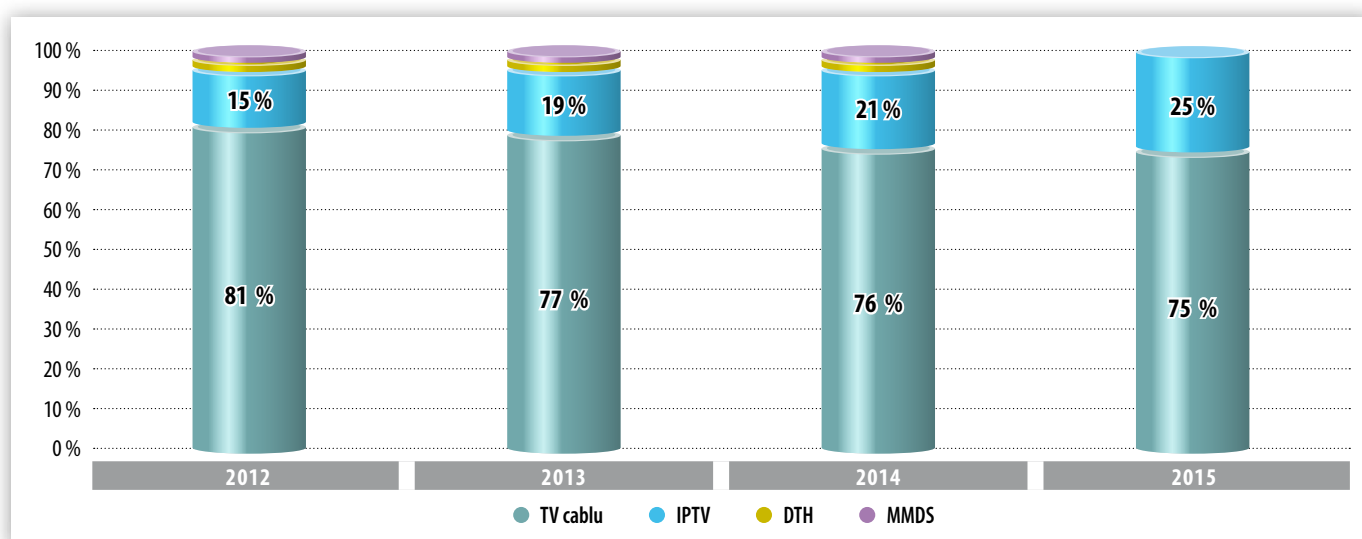

Diagrama 46 Evoluția numărului de abonați la serviciile TV contra plată, în funcție de tehnologia de recepție

Sursa: ANRCETI

În anul de referință a continuat trendul de creștere a gradului de utilizare a serviciilor TV contra plată în format digital. În ultimii ani, numărul abonaților TV contra plată în format digital practic s-a dublat și a însumat, în anul

2015, 138 mii de abonați. La finele anului 2015, ponderea abonaților la serviciile TV contra plată în format analogic a constituit 59%, iar a abonaților la serviciile TV în format digital – a fost de 41% (Diagrama 47).

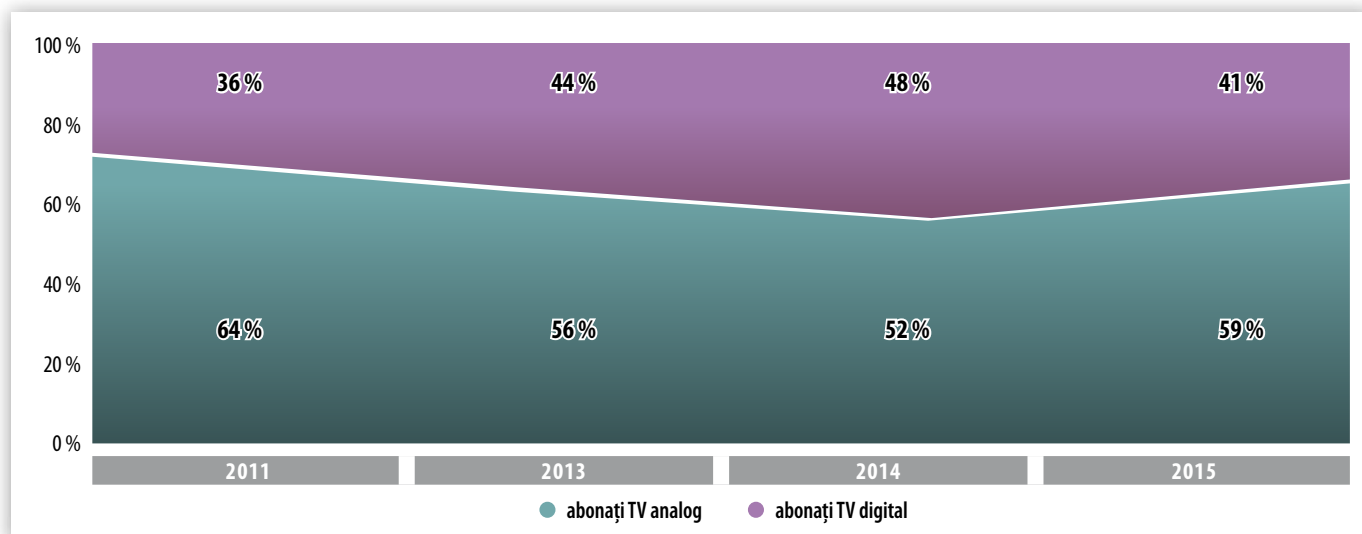

Diagrama 47 Ponderea abonaților la serviciile TV contra plată, în funcție de formatul de recepție a programelor TV

Sursa: ANRCETI

Majoritatea abonaților care recepționează semnalul TV în format digital sunt utilizatori ai serviciilor TV digital prin rețele de cablu și prin tehnologia IP (IPTV). Datele din diagrama de mai jos arată o creștere ascendentă a numărului

de abonați la serviciile TV contra plată în format digital în baza tehnologiei IP. La finele anului 2015, ponderea abonaților la serviciile TV digital prin rețele de cablu și a celor la serviciile IPTV a devenit egală: 50 la 50 (Diagrama 48).

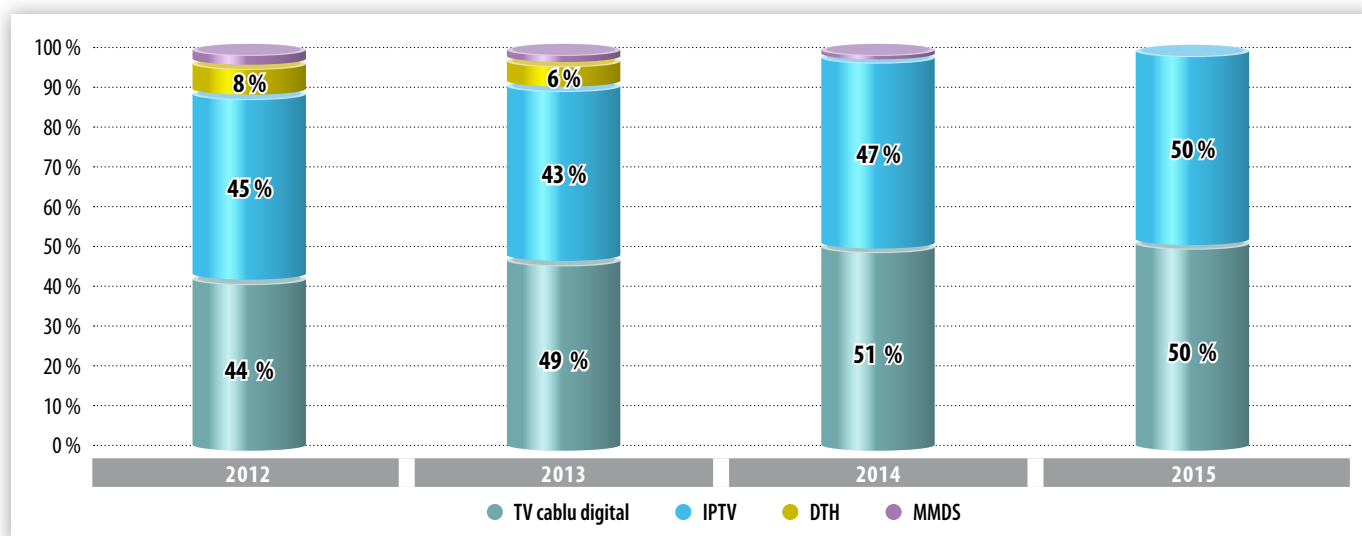

Diagrama 48 Ponderea abonaților la serviciile TV digital, în funcție de tehnologia de recepție a programelor TV

Sursa: ANRCETI

De menționat că majoritatea abonaților la serviciile TV digital prin rețele de cablu recepționează semnalul TV și în format analogic, ei fiind consumatori hibridi ai serviciilor TV contra plată în format analogic și digital.

În anul 2015, ca și în anii precedenți, cea mai mare cotă pe piața serviciilor TV contra plată, în funcție de numărul de abonați, – de 35,8% (102,7 mii abonați) – a fost deți-

nută de „Sun Communications” S.R.L. Pe locul doi – cu o cotă de piață de 20,9% - se clasează S.A. „Moldtelecom”, care a reușit în ultimii ani să-și consolideze poziția de piață cu 7,4 p. p. Alți doi furnizori – „AMT” S.R.L. și „TV BOX” S.R.L.- dețineau cote de piață de 5,2% și, respectiv, 4,2%, iar ceilalți 79 de furnizori dețineau împreună o cotă de piață estimată la 33,9 %. (Diagrama 49).

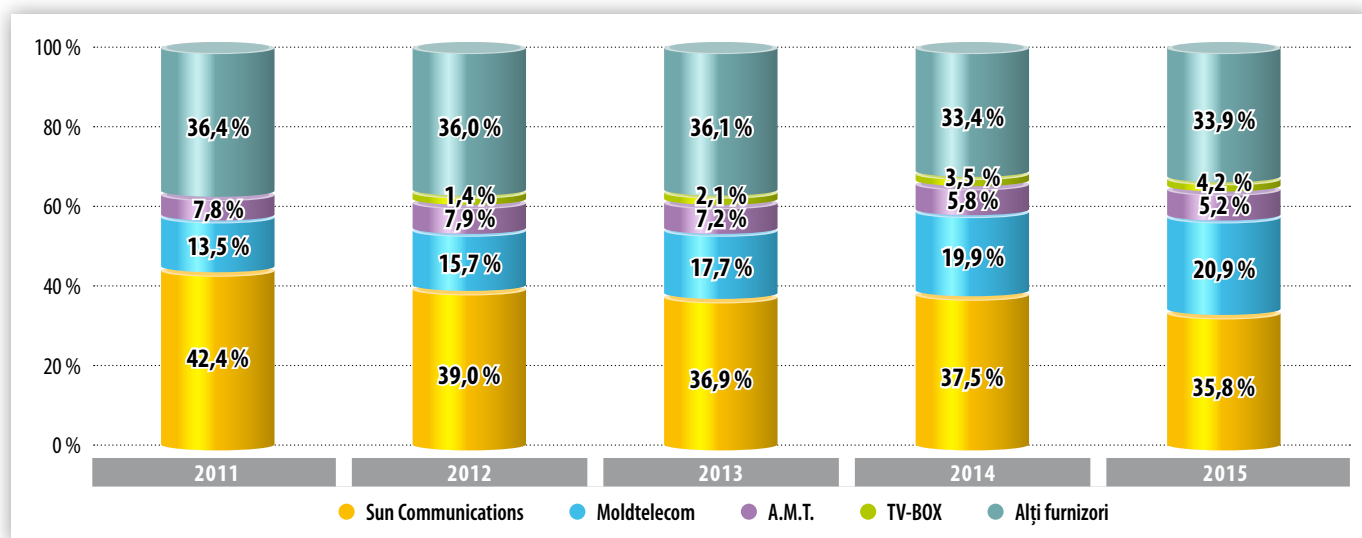

Diagrama 49

Sursa: ANRCETII

Evoluția cotelor de piață deținute de principalii furnizori ai serviciilor TV contra plată, în funcție de numărul de abonați

Concluzii. Prognoze pentru anul 2016

Datele din prezentul raport arată că în anul 2015 volumul total al vânzărilor în sectorul comunicațiilor electronice (CE) a înregistrat o creștere ușoară de 1,8% și a depășit cifra de 6 mld. 922,2 mil. lei. Rata de creștere a vânzărilor în sectorul CE a fost cu 0,6 p. p. mai mică decât în anul 2014. Diminuarea ritmului de creștere a acestui indicator se datorează, în temei, scăderii veniturilor provenite din alte activități în domeniul comunicațiilor electronice cu 15,8% și a vânzărilor pe piața serviciilor TV contra plată cu 1,1%.

Situația de pe celelalte patru segmente ale pieței de comunicații electronice - telefonie mobilă, telefonie fixă, acces la Internet la puncte mobile și acces la Internet la puncte fixe - a fost marcată, în temei, de aceleași tendințe care s-au prefigurat în anii 2013 - 2014. Este vorba de dezvoltarea ascendentă a pieței serviciilor de acces la Internet la puncte mobile și fixe, care a devenit principalul motor al sectorului, de încetinirea ritmului de creștere a pieței de telefonie mobilă și de declinul atestat în ultimii ani pe piața de telefonie fixă.

Conform datelor prezentate de furnizori, în anul 2015 cele mai importante creșteri în sectorul CE au fost atestate pe piața serviciilor de acces la Internet la puncte mobile și fixe. Numărul utilizatorilor de Internet mobil și fix a crescut cu circa 4,4% și a însumat 2 mil. 294,4 mii, iar volumul cumulat al vânzărilor acestor servicii - cu 16% și a depășit cifra de 1,6 mld. lei.

Potrivit estimărilor ANRCETI, piața serviciilor de acces la Internet mobil și fix va continua să fie și în anul 2016 cea mai dinamică piață în sectorul CE. Trendul ascendent al acestei piețe este stimulat de creșterea cererii pentru serviciile de acces la Internet, de dezvoltarea infrastructurii de acces la Internet în baza tehnologiilor 3G și 4G, precum și în baza fibrei optice, de oferte avantajoase și atractive pentru utilizatori.

ANRCETI consideră că tendințele principale ce s-au prefigurat în anii 2014 -2015 pe piața de comunicații electronice vor continua să fie simțite și în anul 2016. Micșorarea gradului de utilizare a serviciului voce prin rețelele de telefonie fixă va continua să aibă un impact negativ asupra pieței serviciilor de acest tip. Fenomenul respectiv se înscrie în trendul global de stagnare a pieței de telefonie fixă, trend cauzat de utilizarea de către abonați a altor servicii mai avantajoase: telefonie mobilă, servicii OTT (Over The Top): Skype, Viber, etc.

Această tendință va afecta și piața serviciilor de telefonie mobilă. Faptul că tot mai mulți utilizatori de telefonie mobilă utilizează serviciul voce oferite prin rețeaua Internet (Skype, Viber, etc.), precum și efectele serviciului de portabilitate a numerelor va conduce la diminuarea în continuare a numărului de abonați la serviciile de telefonie mobilă. ANRCETI consideră că această tendință, care este caracteristică și pentru piața mondială de telefonie mobilă, va fi și mai pronunțată în anii următori, când numărul utilizatorilor de smartphone-uri va crește. Luând în considerare efectele acestui fenomen, ANRCETI estimează că în anul 2016 indicatorii de bază ai pieței de telefonie mobilă vor evolua ca și în anul 2015.

Numărul abonaților și utilizarea tehnologiilor de acces la Internet fix în unitățile administrativ – teritoriale ale R. Moldova, conform situației din 31.12.2015

nr. de ordine	Unitatea administrativ-teritorială	Total abonați BL	Penetrarea serviciilor BL la 100 menaje	Abonați				Ponderea tehnologiilor de acces în BL				Penetrarea la 100 locuitori	Dinamica penetrării (p.p.)		Dinamica ponderii tehnologiei (p.p.)				Creșterea numărului de abonați (un.)				
				xDSL	FTTx	cablu coaxial	alte tehnologii	xDSL	FTTx	cablu coaxial	alte tehnologii		xDSL	FTTx	xDSL	FTTx	cablu coaxial	alte tehnologii	xDSL	FTTx	cablu coaxial	alte tehnologii	abonați bandă largă
1	mun. Chișinău	220.180	78,98%	11.882	170.951	35.659	1.688	5,4%	77,6%	16,2%	0,8%	27,70%	3,44	1,21	-0,8	-1,2	1,5	0,5	-1.239	4.976	4.746	-1.177	14.846
2	mun. Bălți	27.529	50,12%	3.715	22.476	1.330	8	13,5%	81,6%	4,8%	0,0%	18,45%	1,29	0,47	-2,9	3,4	-0,5	0,0	-685	1.500	-109	1	2.008
3	r. Anenii Noi	10.059	37,11%	7.371	2.444		244	73,3%	24,3%	0,0%	2,4%	12,10%	2,16	0,71	-9,1	8,8	0,0	0,3	-430	976	0	-3	317
4	r. Basarabeasca	3.122	32,44%	2.076	1.045		1	66,5%	33,5%	0,0%	0,0%	10,77%	1,24	0,41	-21,8	21,8	0,0	0,0	-575	693	0	0	74
5	r. Briceni	9.949	39,06%	6.427	3.520		2	64,6%	35,4%	0,0%	0,0%	13,32%	4,21	1,44	-12,1	12,1	0,0	0,0	-384	1.455	0	0	849
6	r. Cahul	15.530	39,57%	9.756	5.693	58	23	62,8%	36,7%	0,4%	0,1%	12,43%	1,22	0,38	-1,6	2,4	-0,7	0,0	57	529	-108	24	1.032
7	r. Cantemir	6.362	34,93%	5.677	677		8	89,2%	10,6%	0,0%	0,1%	10,18%	1,03	0,30	-3,1	3,0	0,0	0,1	-24	204	0	0	489
8	r. Călărași	7.607	27,79%	4.681	2.926		0	61,5%	38,5%	0,0%	0,0%	9,65%	1,84	0,64	-8,0	8,0	0,0	-0,1	-257	765	0	2	873
9	r. Căușeni	9.275	30,98%	6.863	2.407		5	74,0%	26,0%	0,0%	0,1%	10,08%	1,47	0,48	-17,4	17,3	0,0	0,0	-1.208	1.644	0	-6	981
10	r. Cimișlia	6.664	34,53%	4.378	2.285		1	65,7%	34,3%	0,0%	0,0%	10,87%	1,34	0,42	-1,4	1,4	0,0	0,0	77	180	0	0	509
11	r. Criuleni	9.010	38,88%	6.235	2.772		3	69,2%	30,8%	0,0%	0,0%	12,29%	4,07	1,29	-15,9	15,9	0,0	0,0	-630	1.572	0	-1	1.370
12	r. Dondușeni	4.040	22,54%	3.444	595		1	85,2%	14,7%	0,0%	0,0%	9,02%	0,26	0,10	-4,2	4,2	0,0	0,0	-129	175	0	0	390
13	r. Drochia	10.064	30,61%	6.205	2.377	1.480	2	61,7%	23,6%	14,7%	0,0%	11,24%	2,62	0,96	-9,4	-1,2	10,6	0,0	-335	96	1.100	0	1.303
14	r. Dubăsari	3.377	30,70%	2.717	659		1	80,5%	19,5%	0,0%	0,0%	9,59%	2,55	0,80	-17,6	17,6	0,0	0,0	-319	601	0	1	118
15	r. Edineț	10.285	34,04%	5.760	4.524		1	56,0%	44,0%	0,0%	0,0%	12,47%	2,11	0,77	-3,0	3,0	0,0	0,0	65	572	0	0	982
16	r. Fălești	8.785	26,62%	6.021	2.762		2	68,5%	31,4%	0,0%	0,0%	9,51%	1,27	0,45	-2,6	2,6	0,0	0,0	65	352	0	0	975
17	r. Florești	9.708	29,85%	6.527	2.927		254	67,2%	30,2%	0,0%	2,6%	10,95%	1,61	0,59	-1,7	1,3	0,0	0,4	195	277	0	67	1.070
18	r. Glodeni	6.474	30,16%	4.923	1.550		1	76,0%	23,9%	0,0%	0,0%	10,54%	1,31	0,46	-10,6	10,6	0,0	0,0	-445	725	0	0	602
19	r. Hîncești	12.512	33,49%	8.410	4.102		0	67,2%	32,8%	0,0%	0,0%	10,29%	2,09	0,64	-6,1	6,1	0,0	0,0	-187	968	0	0	1.051
20	r. Ialoveni	13.409	45,28%	6.437	6.321	649	2	48,0%	47,1%	4,8%	0,0%	13,45%	1,59	0,36	-10,0	11,7	-1,7	0,0	-1.134	1.691	-202	-1	1.521
21	r. Leova	5.555	32,88%	4.691	864		0	84,4%	15,6%	0,0%	0,0%	10,36%	1,85	0,58	-4,2	4,2	0,0	0,0	44	269	0	0	453
22	r. Nisporeni	5.349	25,94%	4.152	1.197		0	77,6%	22,4%	0,0%	0,0%	8,03%	1,34	0,42	-6,7	6,7	0,0	0,0	-125	402	0	0	358
23	r. Ocnița	5.522	26,69%	5.019	501		2	90,9%	9,1%	0,0%	0,0%	9,90%	0,83	0,31	-0,6	0,6	0,0	0,0	122	47	0	0	466
24	r. Orhei	12.849	31,09%	7.608	5.232		9	59,2%	40,7%	0,0%	0,1%	10,21%	1,43	0,47	-2,3	2,3	0,0	0,0	66	521	0	-1	1.051
25	r. Rezina	5.074	28,58%	3.467	1.604		3	68,3%	31,6%	0,0%	0,1%	9,70%	1,04	0,35	0,0	0,0	0,0	0,0	124	59	0	0	347
26	r. Rîșcani	7.565	28,77%	4.482	3.082		1	59,2%	40,7%	0,0%	0,0%	10,88%	1,74	0,66	-6,8	6,8	0,0	0,0	-210	666	0	0	981
27	r. Sîngerei	10.437	33,60%	6.002	4.433		2	57,5%	42,5%	0,0%	0,0%	11,20%	2,68	0,89	-9,5	9,4	0,0	0,0	-428	1.260	0	0	1.045
28	r. Soroca	10.259	28,05%	5.869	4.389		1	57,2%	42,8%	0,0%	0,0%	10,25%	1,46	0,53	-1,8	1,8	0,0	0,0	131	402	0	0	556
29	r. Strășeni	10.214	36,57%	7.089	3.121		4	69,4%	30,6%	0,0%	0,0%	11,16%	0,15	0,05	-1,4	2,8	0,0	-1,5	-110	303	0	0	826
30	r. Șoldănești	3.355	22,10%	3.200	154		1	95,4%	4,6%	0,0%	0,0%	7,80%	0,96	0,34	-0,2	0,2	0,0	0,0	132	14	0	0	366
31	r. Ștefan Vodă	7.112	30,58%	4.484	2.625		3	63,0%	36,9%	0,0%	0,0%	9,95%	2,20	0,72	-1,9	1,9	0,0	0,0	198	312	0	1	865
32	r. Taraclia	4.780	37,18%	4.055	503	220	2	84,8%	10,5%	4,6%	0,0%	10,84%	-2,19	-0,64	-5,4	0,8	4,6	0,0	-515	11	220	0	160
33	r. Telenești	6.886	28,55%	5.640	1.245		1	81,9%	18,1%	0,0%	0,0%	9,32%	2,83	0,92	-12,5	12,5	0,0	0,0	-216	897	0	0	677
34	r. Ungheni	13.443	34,72%	6.333	7.109		1	47,1%	52,9%	0,0%	0,0%	11,47%	1,78	0,59	-2,3	2,3	0,0	0,0	30	659	0	0	1.100
35	UTA Gagauzia	22.052	47,65%	11.914	10.130		8	54,0%	45,9%	0,0%	0,0%	13,68%	2,12	0,61	-2,6	2,6	0,0	0,0	-28	1.002	0	0	1.512
Total		534.393	44,58%	203.510	289.202	39.396	2.285	38,1%	54,1%	7,4%	0,4%	15,02%	5,63	1,89	-3,5	2,6	0,7	0,2	-8.307	26.775	5.647	1.083	25.198

Prezentul Raport este disponibil și în variantă electronică. Pentru a-l deschide clickați **Evoluția pieței de comunicații electronice** sau scanați QR codul de mai sus cu ajutorul smartphone-ului sau tabletei.